

BEMEFA Jaarverslag 2010-2011

INHOUDSOPGAVE

1	BEMEFA, de federatie toegelicht	5
1.1	De leden	5
1.2	De werkgroepen	5
1.3	Belangenbehartiging en vertegenwoordiging	5
1.4	Het team	6
2	BEMEFA op alle fronten actief	7
2.1	Voedselveiligheid	7
2.1.1	OVOCOM vzw, GMP Diervoeders, Autocontrolegids Diervoeders	7
2.1.2	Gevarenanalyse	8
2.1.3	BEMEFA Sectoraal Bemonsteringsplan	8
2.1.4	Individuele analyses	14
2.1.5	Uitwisselbaarheid internationaal	14
2.1.6	Binnenkort een internationaal sectoraal bemonsteringsplan?	15
2.1.7	Contaminaties in het buitenland	15
2.1.8	Gemedicineerde voeders	16
2.2	Milieu	19
2.2.1	Laag-nutriëntenvoederconvenant	19
2.2.2	Stofexplosie	20
2.2.3	Sectoraal Preventieplan Verpakkingen	21
2.2.4	Energie	21
2.2.5	GGO	22
2.3	Duurzaamheid	23
2.3.1	Maatschappelijk Verantwoorde DiervoederStromen – MVDS	23
2.3.2	Food SCP RT (<i>European Food Sustainable Consumption and Production Round Table</i>)	25
2.3.3	Carbon FootPrint en FAO Project	25
2.3.4	Actieplan Duurzame Handel 2011 – 2015	25
2.3.5	Valorisatie bijproducten	26
2.3.6	Doelgroepenprogramma Vlaamse Voedingsnijverheid	26
2.3.7	Gevaarlijke preparaten	27
2.4	Arbeidsveiligheid	27
2.5	Kwaliteit	28
2.5.1	BEMEFA lastenboek 'Plantaardig'	28

2.5.2	Lastenboeken derden	28
2.6	Innovatie, techniek & onderzoek	29
2.6.1	Fijndoseersysteem – FDS	29
2.6.2	Elektronisch Voorschrift – EV	29
2.6.3	Projecten	30
2.7	Communicatie	33
2.7.1	www.bemefa.be	33
2.7.2	Publicaties	33
2.7.3	Vergaderingen	37
2.7.4	Opleidingen	38
2.7.5	Ketenoverleg	38
2.7.6	De varkenshouderij: ook onze zorg!	40
2.7.7	Persontmoetingen	41
2.7.8	Evenementen / Bezoeken	42
2.7.9	Presentaties	42
2.7.10	Mengvoedersector in het nieuws	42
2.7.11	Vegaplan en Codiplan	43
2.8	Overkoepelend	43
2.8.1	Wetgeving	43
2.8.2	Juridische dossiers	45
2.8.3	Export	46
2.8.4	Verzekeringen	46

INLEIDING

We schreven in onze inleiding vorig jaar: 2009 is gebrandmerkt als een *annus horribilis* op vlak van de prijsvorming voor onze klanten. Wel, het jaar 2010 dopen we als *annus technicus* omdat dit jaar vooral gekleurd werd door een aantal technische dossiers die dringend moesten worden afgewerkt. We denken aan het dossier arbeidsveiligheid, het dossier stofexplosie, het dossier elektronisch voorschrift, het dossier fijndoseersysteem. Het jaar **2011** kunnen we nu al bestempelen als het '**annus reunitis**'. Ten gevolge van de dioxinecontaminatie in Duitsland werden het ketenoverleg, de varkensdialoogdagen, de prijsvormingsvergaderingen van de varkens op federaal niveau opgestart. Daarnaast ontplofte inflatoir het aantal werkgroepen over duurzaamheid. Iedereen wil absoluut zijn/haar gesprekken voeren als schakel en met de andere schakels: dus Europese ronde tafel 'sustainability', Europees FAO project, task force Fefac sustainability, ketenoverleg werkgroep duurzaamheid, werkgroep duurzaamheid van de Vlaamse land- en tuinbouwraad, BEMEFA werkgroep duurzaamheid, RTRS-werkgroepen, enz, enz

We kunnen met een vrij grote tevredenheid terugblikken op de verlopen activiteiten.

- ✿ Het project 'Fijndoseersysteem' is met een nieuwe partner nieuw leven ingeblazen en voorlopig ziet het er veelbelovend uit. We blijven er in geloven ondanks vrij grote tegenstand en scepticisme !
- ✿ Het project 'Elektronisch Voorschrift' raakt stilletjes aan op kruissnelheid. De laptoptoepassing die er aan toegevoegd wordt, zou er een boost bovenop moeten geven.
- ✿ Het project 'Export' begint ook zijn vruchten af te werpen. De onderhandelingen hebben bloed, zweet en tranen gekost met een overheid die steeds terugkwam op gemaakte afspraken.
- ✿ Het project 'IWT- FEED21' kreeg een uitstekende score en wordt als voorbeeld aangehaald. Leuk om te horen.
- ✿ Het project 'Bemonsteringsplan' heeft een verdere automatisatie goed doorstaan. Ook hier was het eerst even bang afwachten
- ✿ 'Flashende' berichtgevingen die, naar men ons zegt, veel en vlot gelezen worden
- ✿ Het project 'stofexplosie' om af te sluiten was een zeer dankbaar dossier: een fantastische inzet van alle leden van de werkgroep, een originele aanpak (alle leden van de werkgroep bereidden hun individuele case voor in groep) zodat iedereen kon leren van de andere, een overheid die uiteindelijk overstag gaat en zelfs applaudiseert,

Hoopgevend en een hart onder de riem voor het voltallige secretariaat!

Marc Huon, Voorzitter 2010-2011

Yvan Dejaegher, Directeur-generaal

1 BEMEFA, de federatie toegelicht

1.1 De leden

BEMEFA is een vzw, opgericht voor en door mengvoeder- en kernvoederfabrikanten. In 2010 waren dat er een 160-tal in totaal. Samen vertegenwoordigen zij 98 % van de totale nationale productie. De leden worden nauw betrokken bij het beleid en de dagelijkse werking van de vereniging. Zowel het Dagelijks Bestuur als de Raad van Bestuur zijn volledig samengesteld door vertegenwoordigers van de leden. Ook de werkgroepen bestaan uit werknemers van de leden, waarover verder meer. De financiering van de federatie verloopt grotendeels via ledenbijdragen.

Een uitgebreide ledenlijst is terug te vinden op www.bemefa.be, rubriek [Ledenadministratie > Ledenlijst](#).

1.2 De werkgroepen

BEMEFA roept werkgroepen (WG) samen over bepaalde specifieke thema's, om deze meer in detail te kunnen bespreken en aflijnen. Enkele voorbeelden: arbeidsveiligheid, HACCP, kernvoederfabrikanten, stofexplosie, inkoop, nutritionisten, elektronisch voorschrift, gemedicineerde voeders,... De werkgroepen zijn samengesteld door werknemers van BEMEFA-leden en specialisten ter zake. BEMEFA is de deelnemers aan deze werkgroepen zeer dankbaar voor hun inzet en medewerking!

Naast een aantal vaste werkgroepen, worden naar aanleiding van actuele dossiers ook tal van ad hoc werkgroepen samengeroepen. In 2010 werden een aantal nieuwe werkgroepen in het leven geroepen: WG Carbon FootPrint, WG Milieu, WG Prijsvorming.

Een overzicht, alsook een korte beschrijving vindt u op onze website onder [Over BEMEFA > Werkgroepen](#)

1.3 Belangenbehartiging en vertegenwoordiging

Als beroepsvereniging heeft BEMEFA de taak de belangen van haar leden meng- en kernvoederfabrikanten te verdedigen. Daarnaast fungeert de federatie als spreekbuis en vertegenwoordigt zij haar leden bij tal van vergaderingen, externe werkgroepen, ... Dit uiteraard niet enkel op regionaal niveau, maar ook op nationaal, Europees en zelfs wereldniveau. [Over BEMEFA > BEMEFA in andere organen](#) geeft een mooi overzicht.

1.4 Het team

Het BEMEFA secretariaat is samengesteld uit 4 technische medewerkers (Erik Hoeven, Ineke Maes, Karen Kerckhofs en Sandrine de Biourge) en 3 secretariaatsmedewerkers (Els De Vos, Marleen Vranckx en Eline Overvoorde), onder leiding van directeur-generaal Yvan Dejaegher. Ieder heeft zijn specifieke taken binnen het team. Daarvoor verwijzen we graag naar www.bemefa.be, [Contact > Wie is Wie?](#).

2 BEMEFA op alle fronten actief

2.1 Voedselveiligheid

2.1.1 OVOCOM vzw, GMP Diervoeders, Autocontrolegids Diervoeders

OVOCOM VZW

In 2001 werd OVOCOM vzw met de stuwende kracht van BEMEFA opgericht. OVOCOM vzw is het voedselveiligheidsplatform en betreft daarbij alle verticale schakels van de diervoederketen. Het hoofddoel is bij te dragen tot de aflevering van veilige diervoeders. BEMEFA bekleedt het ondervoorzitterschap en is dus nauw betrokken bij de activiteiten van OVOCOM.

OVOCOM is eigenaar/beheerder van het GMP-kwaliteitscertificatieschema voor diervoeders. Bovendien publiceerde OVOCOM de Autocontrolegids diervoeders G001 in 2005 waarvan zij momenteel beheerder is.

Eind december 2009 stak OVOCOM de website in een fris nieuw kleedje en er werd ook in 2010 verder aan gewerkt. Neem zeker eens een kijkje op www.ovocom.be. De site werd kleurrijker en overzichtelijker en er werd gewerkt aan een verhoging van de gebruiksvriendelijkheid. Er kwam een Engelstalige webpage, parallel aan de Franstalige en Nederlandstalige versie, die de internationale werking van OVOCOM nog eens extra in de verf zet.

GMP Diervoeders – Autocontrolegids Diervoeders

Het jaar 2010 was duidelijk een ‘rodage’-jaar voor de GMP versie 2008. Na de kinderziektes van 2009, bleek al gauw dat de ‘nieuwe GMP’ zijn pluimen best verdiende.

De certificaten op basis van de vorige versie werden, na het inloopjaar van 2009, met ingang van 1 januari 2010 stopgezet. Wie dan nog niet was overgestapt naar een certificaat op basis van de nieuwe versie, had pech. Intussen zijn een aantal nieuwe mogelijkheden toegevoegd zoals bijvoorbeeld de zogenaamde facturatie-adressen.

De OCI-tool die in 2009 het levenslicht zag en die verwacht werd in 2010 nog een aantal kinderziektes te vertonen, geraakte snel ingeburgerd bij de certificatie-instellingen (OCI). Het werd wel duidelijk dat de backoffice personeelsleden van de OCI, die grotendeels instaan voor de input van de certificatiegegevens, geregeld een opfrissing van de werking ervan zullen nodig hebben, temeer door het verloop binnen deze afdelingen.

Het liep zodanig goed met de GMP, dat het OVOCOM secretariaat nu ook eindelijk de tijd vond om de gids G-001 versie 2005 grondig aan te pakken en na de eerste draft (2007) van de ‘nieuwe Gids’ werd de tweede en hopelijk laatste draft (2010) officieel ter goedkeuring ingediend bij het FAVV. In afwachting werd een jarenlang discussiepunt weggewerkt. Sinds einde 2010 erkent het FAVV nu ook de scope ‘productie van voeders voor gezelschapsdieren’ binnen de gids G-001. Een scope die

volgens OVOCOM al altijd behoorde tot deze gids, maar waar het FAVV aanvankelijk deze stelling niet wilde volgen.

Nieuwsbrieven houden in ieder geval alle leden en bedrijven die dat wensen op de hoogte van de activiteiten van OVOCOM en bijzonderheden die van belang zijn voor de verschillende sectoren.

Het is nog steeds zo dat bedrijven die deelnemen aan het GMP-systeem en gecertificeerd zijn, inhoudelijk eveneens in orde zijn voor de Autocontrolelegids Diervoeders, aangezien het wettelijke luik van de Gids volledig vervat zit in de GMP. De GMP bevat daarbij nog een aantal bovenwettelijke verplichtingen die de standaard onontbeerlijk maakt om in de keten te blijven opereren. Zowat alle commerciële kwaliteitslabels eisen immers een GMP-certificaat. Echter voor het FAVV wordt de GMP standaard apart van de Autocontrolelegids behandeld. De certificatie-instellingen moeten gecombineerde audits uitvoeren waarbij het luik Gids met voorrang geauditeerd wordt.

Bedrijven die hun GMP-systeem als autocontrolesysteem lieten valideren door het FAVV konden van een korting op de heffing van het FAVV genieten. Dit gold ook voor de bedrijven die zich enkel voor de Gids lieten valideren.

2.1.2 Gevarenanalyse

Om een zinvolle monitoring te doen is het uiteraard van belang de mogelijke gevaren zo goed mogelijk in kaart te brengen, met het doel deze gevaren te gaan reduceren. Hiervoor heeft BEMEFA een gevarenanalyse uitgewerkt op basis van de HACCP-principes (*HACCP = Hazard Analysis of Critical Control Points*). Deze principes zijn sinds 2002 opgenomen in de GMP Diervoeders, hetgeen impliceert dat iedere meng- en kernvoederfabrikant, die aan de GMP voldoet, een gevarenanalyse moet uitvoeren. Gezien de grondstoffen die door verschillende fabrikanten worden gebruikt grotendeels gelijkaardig zijn of eenzelfde oorsprong hebben, zijn ook de potentiële gevaren gelijkaardig. BEMEFA heeft er dan ook voor geopteerd om deze gevarenanalyse op sectorniveau uit te voeren.

Meerdere keren per jaar wordt de gevarenanalyse geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. Dit gebeurt steeds in samenspraak met de werkgroep HACCP en de werkgroep Kernvoederfabrikanten. Een zeer grote flexibiliteit is ingebouwd zodat prompt op recente gebeurtenissen kan worden ingespeeld (zie [verder](#)).

2.1.3 BEMEFA Sectoraal Bemonsteringsplan

BEMEFA en haar leden gingen in 2003 van start met een sectoraal bemonsteringsplan op diervoeders en de mogelijke aanwezigheid van ongewenste stoffen. Het doel is uiteraard om de voeder- en voedselveiligheid nog scherper te controleren. Het basisprincipe is dat elke mengvoeder- en

voormengselfabrikant gelijkaardige grondstoffen gebruikt – met meestal dezelfde oorsprong – waardoor de gevarenanalyse (voor de meeste ingekochte grondstoffen) op sectorniveau kan gebeuren. Door deze gevarenanalyse worden alle mogelijke gevaren in kaart gebracht en gemonitord op sectorniveau (zie [hoger](#)).

Het bemonsteringsplan betreft zowel voedermiddelen en mengvoeders als toevoegingsmiddelen en voormengsels. Residuen van coccidiostatica in voeders voor niet-doeldieren maken sinds 2008 ook deel uit van het bemonsteringsplan. In 2010 werd tevens van start gegaan met een bemonsteringsplan voor de export naar derde landen en in 2011 voor de producenten van voeders voor gezelschapsdieren (zie [verder](#) in dit jaarverslag).

In augustus 2010 werd de 20 000ste analyse gecreëerd voor het bemonsteringsplan en het convenant (zie verder).

Op drie niveaus worden monsters genomen: 1) bij de producenten van voormengsels, 2) bij de inname van grondstoffen bij de mengvoederfabrikant of de voormengselfabrikant (dat wil zeggen vóór het mengproces) en 3) bij de eindproducten. Het aantal wordt bepaald volgens een statistisch onderbouwde methode en dit op elk niveau.

BEMEFA-leden nemen verplicht deel aan het bemonsteringsplan, maar het zijn niet enkel leden die hieraan deelnemen: ook niet-leden uit binnen- en buitenland nemen deel. In 2010 waren er in totaal 251 deelnemers (productie-eenheden) aan het bemonsteringsplan.

2.1.3.1 Nieuwigheden in 2010 – begin 2011

Zoals hierboven al aangegeven kende het bemonsteringsplan het afgelopen jaar een aantal aanpassingen en uitbreidingen.

Het sectoraal bemonsteringsplan: nu volledig geïnformatiseerd

Dankzij een geïnformatiseerd systeem kan BEMEFA, via haar website, het volledige bemonsteringsplan beheren: opstellen van het plan, het ter beschikking stellen aan de deelnemers en het beheren van de analyseresultaten.

De eerste stap van het opstellen is de inventarisatie van alle gebruikte grondstoffen en de geproduceerde voormengsels en mengvoeders: iedere deelnemer heeft in 2010 voor het eerst online (daarvoor gebeurde dit via een excelfile), via een gebruiksvriendelijk formaat, zijn eigen inventaris kunnen invullen. De inventarissen vormen de basis voor de statistische berekening van het aantal te analyseren stalen. Dit gebeurt uitgaande van de totale tonnages per groep van producten en de punten van aandacht die volgen uit de gevarenanalyse. Vervolgens worden deze analyses verdeeld over de deelnemers aan het plan, rekening houdende met hun gebruikte grondstoffen, de gevaren die eraan gelinkt zijn, het totaal tonnage van de fabrikant,... Ook deze verdeling werd

geïnfomatiseerd. Een derde van de analyses wordt at random toegekend. Tot slot worden alle analyses uniform in de tijd gespreid.

Via de website kan iedere deelnemer zijn eigen planning van de te analyseren stalen raadplegen. Analyse-aanvraagformulieren worden automatisch gecreëerd. De deelnemer hoeft enkel nog het staal naar het labo op te sturen.

De analyseresultaten worden, na validatie, opgenomen in de database en via de website kenbaar gemaakt aan de betrokken deelnemer. Elke individuele deelnemer kan via deze database alle geanonimiseerde resultaten van de sector raadplegen.

Dit volledig geautomatiseerd systeem levert een zeer uitgebreide databank op en laat de nodige flexibiliteit toe om het bemonsteringsplan aan te passen en uit te breiden in functie van specifieke gebeurtenissen (bijv. melamine,...).

Bemonsteringsplan Export

BEMEFA werkte een bemonsteringsplan Export uit, specifiek op maat van de exporteurs. In 2010 namen 6 productie-eenheden deel; begin 2011 waren dat er 9. In het plan zijn volgende analyses opgenomen: Salmonella, totaal kiemgetal, Enterobacteriaceae en Clostridium. Meer informatie m.b.t. export vindt u [verder](#) in dit jaarverslag terug.

Bemonsteringsplan Petfood

Op 1 januari 2011 startte BEMEFA een nieuw luik van het sectoraal bemonsteringsplan, meer specifiek voor fabrikanten van (plantaardige) petfood. Omwille van de specificiteit van bepaalde grondstoffen, werd in de planning ook gebruik gemaakt van de statistiek op niveau 1. Momenteel nemen 2 fabrikanten deel aan dit plan.

2.1.3.2 Sectoraal Bemonsteringsplan 2010 – De resultaten

In totaal werden 1747 stalen geanalyseerd in 2010. Dat komt overeen met 95.8% van de geplande analyses. De onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal uitgevoerde analyses per diervoeder, evenals het aantal overschrijdingen.

Tabel 1: Analyseresultaten sectoraal bemonsteringsplan BEMEFA 2010

NIVEAU 1				
parameter	Type diervoeder	analyses (plan)	analyses (uitgevoerd)	Aantal overschrijdingen
4 zware metalen (As, Cd, Hg, Pb)	Premix	59	59	0
NIVEAU 2				
parameter	Type diervoeder	analyses (plan)	analyses (uitgevoerd)	Aantal overschrijdingen
4 zware metalen (As, Cd, Hg, Pb)	Premix	75	22	0 ⁽¹⁾
	TVM		31	1 [lood in ijzeroxide]
	VM		20	0
5 metalen (As, Cd, Hg, Pb, F)	VM	25	24	0
aflatoxine B1	VM	39	36	0
Ambrosia	VM	22	20	0
antibiotica	VM	25	24	0
blauwzuur	VM	43	41	0
dioxines en dioxineachtige PCB's	Premix	176	24	0
	TVM		55	0 ⁽²⁾
	VM		95	0
melamine	TVM	32	11	0
	VM		19	0
moederkoren	VM	18	14	0
mycotoxines	VM	325	304	1 [OTA in haver]
onoplosbare onzuiverheden	VM	7	7	0
PAK's	VM	60	60	2 [2 x citruspulp]
PCB	Premix	100	22	0
	TVM		17	0
	VM		58	0

Pesticiden	TVM		2	0
	VM	203	195	5 [5 x rijstvoermeel, 1 x maïs]
polymere triglyceriden	VM	13	8	1 ? ⁽³⁾
Salmonella	VM	109	107	0
Schimmels	VM	34	33	0
NIVEAU 3				
parameter	Type diervoeder	analyses (plan)	analyses (uitgevoerd)	Aantal over- schrijdingen
Salmonella	MV	158	151	1 ⁽⁴⁾
Mycotoxines	MV	150	146	1 ⁽⁵⁾
Coccidiostatica	MV	151	142	
TOTAAL		1824	1747	

⁽¹⁾ maar 1 hoog resultaat op arseen in een premix <4% (geen norm voor arseen in premixen)

⁽²⁾ maar 1 dioxine-resultaat op sepioliet lag tussen de actiegrens en de norm

⁽³⁾ norm was procesgebonden; sinds 15/10/10 in de GMP: enkel actiedrempel voor oliën en vetten

⁽⁴⁾ *S. agona* in varkensvoer

⁽⁵⁾ ZEA in varkensvoer

Op het niveau van de voormengsels (**NIVEAU 1**) werden 59 analyses uitgevoerd op zware metalen. Er was geen overschrijding van de norm, maar wel een hoge arseenwaarde in een voormengsel (waarvoor er geen norm is).

Op **NIVEAU 2** werden op de zware metalen 75 analyses uitgevoerd met één overschrijding van het loodgehalte in ijzeroxide. Eén resultaat van OTA (ochratoxine A) toonde een waarde boven de norm voor haver, en voor de resterende mycotoxines werd geen overschrijding genoteerd. Analyses op poly-aromatische koolwaterstoffen (PAK's) werden uitgevoerd op 60 stalen, met 2 stalen citruspulp boven de 50 µg/kg (som BAPEQ). Eén analyseresultaat van polymere triglyceriden in soja vetzuren bevond zich boven 0,9% maar beneden 3,4% (de actiegrens die van toepassing was, was afhankelijk van het proces). Bij 111 stalen werden er residuen van pesticiden aangetroffen, waarvan 6 boven de MRL (pirimifos-methyl in 3 stalen rijstvoermeel, 1x cyfluthrin in rijstvoermeel, 2x dichloorvos in maïs (korrel) en rijstvoermeel), rekening houdend met de meetonzekerheid. De actiegrens voor dioxine (maar niet de norm) werd 1 maal overschreden in sepioliet. Salmonella werd niet teruggevonden in de voedermiddelen. Er werd ook gemonitord op melamine, wat nooit werd teruggevonden. Ook voor Ambrosia, antibiotica, blauwzuur, moederkoren, onoplosbare onzuiverheden, PCB's, dioxineachtige PCB's, schimmels en fluor werden geen overschrijdingen vastgesteld van de normen.

Op **NIVEAU 3** (mengvoeders) werden 146 analyses uitgevoerd op mycotoxines; er werd 1 overschrijding van de richtwaarde voor ZEA genoteerd in varkensvoer. Er werden ook 151 analyses

op salmonella uitgevoerd (vooral op varkensvoer en pluimveevoeder) en dit werd 1 maal teruggevonden in varkensvoer.

2.1.3.3 Mycotoxinemonitoring granen en maïs – oogst 2010

Zoals ieder jaar werden ook in 2010 analyses uitgevoerd op mycotoxines in granen na de oogst. Uit de gegevens (afkomstig van Synagra, het bemonsteringsplan van BEMEFA en de individuele analyseresultaten van een aantal leden) bleek dat er geen problemen te verwachten waren met mycotoxines in granen of graanproducten, bedoeld voor het voederen van dieren: 100% van de analyseresultaten op granen waren conform.

Richtwaarde voor DON bij granen (en graanproducten) is 8000 ppb (Aanbeveling 2006/576): 2 resultaten lagen boven de 1250 ppb (tarwe afkomstig van Duitsland – max. 3200 ppb) en 95% van de resultaten lagen beneden de detectielimiet. Richtwaarde voor ZEA bij granen (en graanproducten) is 2000 ppb (Aanbeveling 2006/576). In 2010 lagen 97% van de analyseresultaten beneden de detectielimiet. 6 resultaten op tarwe en 1 op gerst lagen boven de detectielimiet, maar waren lager dan 200 ppb. Gehalten aan Aflatoxine B1, FUM B1, FUM B2 en OTA waren overal zeer laag.

In navolging van het ‘*Early Warning System*’ op granen, organiseerde BEMEFA in 2010 ook een ‘*early warning*’ op mycotoxinegehalten in de maïs oogst 2010. In samenwerking met Synagra en een paar fabrikanten werd een database met analyses op DON, ZEA, T2, HT2, FUM B1, FUM B2 en OTA aangelegd. Een overzicht van de resultaten kan u terugvinden op onze website. Het overzicht is gebaseerd op 57 resultaten voor DON, 55 voor ZEA en 47 voor de resterende mycotoxines.

Alle resultaten lagen beneden de richtwaarde (cf. Aanbeveling van de Commissie van 17/08/06 betreffende de aanwezigheid van deoxynivalenol, zearalenon, ochratoxine A, T-2- en HT-2-toxine en fumonisinen in producten die bedoeld zijn voor het voederen van dieren). Het gemiddelde DON-gehalte in maïs was 830 ppb (richtwaarde = 8000 ppb) en het hoogste ZEA-gehalte was 1869 ppb (richtwaarde = 2000 ppb). Twee ZEA-analyseresultaten bevonden zich tussen 500 en 2000 ppb, wat een potentieel probleem kan opleveren in functie van het inmengingspercentage, gezien de laagste richtwaarde voor mengvoeders 100 ppb is.

2.1.3.4 Globaal overzicht van de resultaten

De bovenstaande resultaten kan u gebundeld terugvinden op onze website, rubriek [Analyses > Resultaten > Globaal sectoroverzicht](#). De deelnemers aan het bemonsteringsplan kunnen hun individuele resultaten eveneens consulteren via de site ([Analyses > Resultaten > Bemonsteringsplan](#)).

2.1.3.5 WG HACCP en WG Kernvoederfabrikanten

De BEMEFA werkgroepen HACCP en Kernvoederfabrikanten komen gemiddeld vier maal per jaar samen om de gevarenanalyse bij te sturen en andere onderwerpen gelinkt aan de voedselveiligheid (wetgeving, omzendbrieven, contaminaties...) te bespreken. Het dynamische karakter van de gevarenanalyses laat toe dat ze aangepast kunnen worden in functie van de recentste contaminaties – uiteraard na een grondige analyse van de oorsprong van de contaminatie. Naar aanleiding van een RASFF bericht over dioxine in vitamine A-palmitaat bijvoorbeeld, heeft dit product dezelfde gevarenbepoordeling meegekregen als choline chloride. Het product zou echter niet worden gebruikt in de sector. De dioxinecrisis in Duitsland (zie [verder](#)) heeft geleid tot een verhoogd aantal analyses op dioxine in plantaardige oliën en vetzuren. In totaal zijn er een tiental analyses bijgekomen.

2.1.3.6 Laboratoria

BEMEFA sluit contracten af met de laboratoria en kan op deze manier afspraken maken omtrent de analysemethode, de prijs, de wachttijd (bijvoorbeeld voor de PCB's, dioxines...), de rapportage van de resultaten... Alles is gecentraliseerd. Eind 2009 werden contracten voor 2 jaar (nl. 2010 en 2011) getekend.

2.1.4 Individuele analyses

Ook voor de individuele analyses kunnen BEMEFA-leden op onze website ([Analyses > Aanvragen > Andere \(Individueel...\)](#)) terecht. Hierdoor kunnen zij ook voor hun individuele analyses genieten van de gunstige tarieven die BEMEFA onderhandelde in het kader van het sectoraal bemonsteringsplan. De resultaten kunnen eveneens via de [website](#) geraadpleegd worden. Dit systeem kent een groot succes, met al 2590 analyses gecreëerd in het eerste jaar! 2011 belooft een jaar te zijn met nog veel meer individuele analyses.

2.1.5 Uitwisselbaarheid internationaal

In het luik internationale werking werd door BEMEFA en OVOCOM vooral gewerkt aan een bestendiging van de uitwisselbaarheidsovereenkomst met QS, een uitbreiding van de uitwisselbaarheidsovereenkomst met AIC (*Agricultural Industries Confederation*) voor FEMAS (*Feed Material Assurance Scheme*), UFAS (*Universal Feed Assurance Scheme*) en nu ook TASCC (*Trade Assurance Scheme for Combinable Crops*), een nieuwe uitwisselbaarheidsovereenkomst met GAFTA (*Grain and Feed Trade Association*) voor het GTAS (*GAFTA Trade Assurance Scheme*)-schema en natuurlijk werd ook intensief met GMP+International gewerkt in het kader van de wijzigingen aan de beide standaarden. Het monitoringprogramma van BEMEFA werd door GMP+ International

goedgekeurd. Dat betekent dat een deelnemer aan het bemonsteringsplan van BEMEFA eveneens voldoet aan de eisen van GMP+ international voor wat betreft monitoring. Een verklaring is op de website ([Voedselveiligheid > Bemonsteringsplan](#)) terug te vinden. Beide partijen besloten in 2010 de resultaten van hun bemonsteringsplannen met elkaar uit te wisselen, uiteraard geanonimiseerd.

Wat betreft QS: er werd een dubbele overeenkomst afgesloten. Ten eerste tussen QS en BEMEFA m.b.t. het lastenboek 'beperkt gebruik van voedermiddelen van dierlijke oorsprong' (BEMEFA Lastenboek Plantaardig, waarover [verder](#) meer). Ten tweede tussen QS en OVOCOM m.b.t. de GMP.

Daarbovenop werden ook een aantal aanslepende discussiepunten met Coceral (GTP – *Good Trading Practice*) verder uitgediept om hieraan een positieve wending te kunnen geven. De departementen 'metier du grain' en 'nutrition animale' van Coop de France (de unitaire organisatie die opkomt voor de belangen van de Franse Landbouwcoöperaties) in samenwerking met FNA (*Fédération Nutrition Animale*) en SNIA (*Syndicat Nationale de l'Industrie Alimentaire*) hebben, in een streven naar uitwisselbaarheid, hun gidsen aan OVOCOM voorgelegd. Groot nadeel is dat de Franse mengvoederindustrie slechts de productie van mengvoerders heeft ingebed in een kwaliteitssysteem; de grondstoffen, het transport enz is niet inbegrepen.

De leden van het ICRT (*International Committee for Road Transport*) hadden reeds in 2008 besloten dat een uiteindelijke versmelting van de ladingenlijsten, die in de verschillende standaarden worden gehanteerd, nodig zou zijn om een uniforme beoordeling van producten mogelijk te maken. Aangezien de huidige lijsten gedurende de voorbije jaren meer op organische wijze gegroeid zijn en de producten daarin toch grondig nagekeken dienden te worden, werd besloten tot de opmaak van een algemene databank ladingsbeoordelingen en reinigingsregimes met overname van alle reeds ingedeelde producten, maar pas na een grondige evaluatie. Op termijn zal deze databank beschikbaar zijn via de websites van alle leden van het ICRT.

2.1.6 Binnenkort een internationaal sectoraal bemonsteringsplan?

Momenteel wordt er druk overlegd met zowel Nederland, Engeland als Ierland om het sectoraal bemonsteringsplan, geconcipieerd door BEMEFA, eveneens invoering te laten hebben in andere EU-lidstaten. Samenwerking kan alleen maar voordelen opleveren: we leren van elkaar, we wisselen informatie uit en we kunnen, als de leveranciers gemeenschappelijk zijn, forse besparingen invoeren.

2.1.7 Contaminaties in het buitenland

Eind 2010 werd de sector opgeschrikt door een dioxinecontaminatie in Duitsland. Technische vetzuren, verontreinigd met dioxines, werden ingemengd in plantaardige vetten bestemd voor diervoeding. Producten die helemaal niet thuishoren in diervoeders kwamen aldus eerst in een diervoedergrondstof terecht, om dan later aan mengvoederfabrikanten geleverd te worden. Meer

dan duizenden landbouwbedrijven werden tijdelijk geblokkeerd. Tot op heden is de exacte oorzaak van de contaminatie nog steeds ongekend. De contaminatie in Duitsland had verstrekkende gevolgen, en heeft deze nog steeds, niet alleen in Duitsland, maar zeker ook in België. De varkensprijzen doken naar beneden. Het imago van de sector werd (nogmaals) grondig geschaad. We kunnen enige gelijkenissen vaststellen met de dioxinecontaminatie van 1999 in België. Ook dan kwamen producten terecht in het mengvoeder die daar helemaal niet in thuis hoorden. In beide gevallen begon alles met gebruikte frituuroliën. De tracing verliep niet van een leien dakje, waardoor de lijsten van bedrijven die geblokkeerd dienden te worden, meerdere keren werden aangepast. De versnippering aan bevoegdheden in Duitsland met de verschillende deelstaten kan enigszins vergeleken worden met de versnippering bij ons van de competenties van de Ministeries van landbouw en volksgezondheid. Beide gevallen kennen uiteraard ook grote verschillen: in 1999 ging het om een contaminatie met PCB's en niet met dioxines; in Duitsland vond quasi geen opruiming plaats van de veestapel. De grote deelstaat kon onmiddellijk Europa dwingen tot actie (alhoewel).

2.1.8 Gemedicineerde voeders

2.1.8.1 Gemedicineerde voeders in kaart gebracht

Onder het motto 'Meten is weten' lanceerde BEMEFA in 2010 een enquête onder haar leden met betrekking tot het gebruik van gemedicineerde voormengsels en de productie van gemedicineerde voeders. De enquête geeft een beeld van het productiejaar 2009. Belangrijke opmerking is dat dit slecht een deelbeeld geeft! Om een totaalbeeld te krijgen van het antibioticagebruik in de veehouderij dienen ook de behandeling met geneesmiddelen, via het drinkwater of via het voeder door de veehouder zelf, en de individuele behandeling bekeken te worden (zie [verder](#)). Dan pas kunnen onderbouwde beleidsopties naar voren worden geschoven.

Een beknopt overzicht van de resultaten:

In België waren 39 gemedicineerde voormengsels erkend door het FAGG (Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten) in 2010. Het FAVV heeft 62 mengvoederbedrijven in België erkend voor de productie van gemedicineerde voeders: 59 bedrijven maakten in 2009 gebruik van deze erkenning en mengden in totaal 653 805 kg gemedicineerde voormengsels in.

Bij pluimvee ligt het gebruik van gemedicineerde voeders zeer laag: in 2009 werd 5 479,65 ton gemedicineerd pluimveevoeder geproduceerd, of 0,45% van het tonnage pluimveevoeder. Bij varkensvoeder ligt dit percentage op 6,47% (215 632.71 ton gemedicineerd varkensvoeder t.o.v. 3 331 737 ton). Enige nuancering is aan de orde: 2,08% van het varkensvoeder was uitsluitend bestemd voor ontworming. De overige 4,39% bevatte minstens 1 antibioticum niet voor ontworming. Uit de enquête blijkt dat 6 producten goed zijn voor 84% van de totale markt van gemedicineerde voormengsels.

Met deze enquête heeft BEMEFA een mijlpaal gecreëerd. De vragenlijst zal jaarlijks herhaald worden. We onderstrepen nogmaals dat de mengvoedersector pleit voor een totaalbeeld. Het moet de bedoeling zijn om de registratie van het antibioticagebruik bij de veehouder in de lastenboeken op te nemen. Als alle gegevens op een betrouwbare manier beschikbaar gesteld worden, dan pas kan men een zinvolle beleidsstrategie uitstippelen. De mengvoedersector is alvast klaar om met de overheid aan de tafel te gaan zitten.

2.1.8.2 Studie versleping

Zoals de GMP het voorschrijft (AT08 en BT08), wordt de installatie na het gebruik van een toevoegingsmiddel of een gemedicineerd voormengsel gespoeld. Hierbij wordt er rekening gehouden met de verwerkingseigenschappen van de gebruikte producten. De installatie-eigen versleping zal immers aan de hand van een vermenigvuldigingsfactor gecorrigeerd worden, om alzo de daadwerkelijke versleping te bekomen. Om het minimum aantal **spoelcharges** te berekenen, stelde BEMEFA een Excelspreadsheet ter beschikking van haar leden: zie www.bemefa.be, rubriek [Kwaliteit > Residuen > Spoelcharges](#).

Een nieuwe werkgroep werd in het leven geroepen om het verslepingsfenomeen nader te bestuderen en om vast te leggen welke de mogelijks toelaatbare – en haalbare – residuen aan medicijnen zijn in voeders voor niet-doeldieren.

Coccidiostatica

Sinds 1 januari 2008 wordt in het kader van het BEMEFA sectoraal bemonsteringsplan gericht gemonitord op residuen van coccidiostatica in voeders voor niet-doeldieren; om de resultaten te kunnen kaderen, wordt voor elk geanalyseerd staal een online enquête ingevuld door de mengvoederfabrikanten (die coccidiostatica gebruiken).

De normen voor residuen in voeders voor niet-doeldieren worden opgenomen in de bijlage 1 van het *MB van 12/02/1999* betreffende de handel en het gebruik van producten die bestemd zijn voor het voederen van dieren.

Het sectorale bemonsteringsplan op residuen van coccidiostatica, waaraan enkel fabrikanten deelnemen die coccidiostatica gebruiken, genereert analyseresultaten op niveau van een charge (meel) of run (korrel). De conformiteit van analyseresultaten dient beoordeeld te worden op niveau van een lot. Een lot in het kader van deze studie bestaat dus uit aaneensluitend na elkaar geproduceerde charges/runs die als dusdanig ook uitgeleverd worden. Het is dus een groter geheel van meerdere charges die worden samengebracht en die samen worden gecommercialiseerd. Indien het resultaat op een charge/run niet-conform is (en de charge/run belandde in een groter lot), dan kan een extra analyse worden uitgevoerd op dit representatieve staal van het lot. Meldingsplicht

wordt uitgevoerd indien dit resultaat boven de norm ligt. Indien de charge/run niet in een groter lot belandde of indien er geen representatief staal is voor het lot, dan dient de meldingsplicht te worden toegepast in functie van het resultaat op de charge/run en kan er enkel een tegenanalyse worden uitgevoerd op het duplostaal.

In 2010 lag in totaal 7% van de analyseresultaten (op lotniveau) boven de wettelijke norm die van toepassing is voor het bemonsterde diervoeder.

Deze monitoring wordt ook in 2011 verder gezet.

Overdrachtstudies

[RESPOUL](#) heeft zowel betrekking op vleeskuikens als op leghennen en heeft 'de ontwikkeling van een model voor de bepaling van overdrachtsfactoren van residuen bij pluimvee' tot doel. Dierproeven worden uitgevoerd, in dewelke de dieren voeder krijgen met daarin residuen van coccidiostatica of gemedicineerde diervoeders aan ofwel 10 ofwel 5 ofwel 2,5 % van de dosis, en dat gedurende 14 dagen; hierop volgt een periode van 16 dagen met blanco voeder. Met betrekking tot de gemedicineerde diervoeders, werden sulfadiazine en doxycycline reeds gebruikt (beide met een therapeutische dosis van 250 ppm). De volgende actieve substanties waarvoor in RESPOUL gegevens beschikbaar zullen zijn, zijn flubendazol en tylosine.

2.1.8.3 Ondersteuning project Boerenbond en Certus omtrent antibioticagebruik

Een volwaardige strategie tot reductie van het antibioticagebruik kan maar worden uitgewerkt als men een totaalbeeld heeft van het gebruik. Daarom wordt door Belpork, de beheersvennootschap van het Certus-label, en Boerenbond een onderzoek opgezet bij 80 varkensbedrijven om het diergeneeskundig gebruik in kaart te brengen. De Faculteit Diergeneeskunde van de Universiteit Gent heeft een systeem uitgewerkt om dit te registreren. Later zou ook Belplume, de beheersvennootschap van het gelijknamig label voor pluimvee, in het project stappen. Het ganse project zou zo'n 18 maanden in beslag nemen. BEMEFA heeft via haar leden landbouwers opgeroepen aan dit project te participeren. We herhalen deze oproep en onderlijnen daarmee het belang van dergelijk onderzoek.

2.1.8.4 BelVetSac

BelVetSAC (*Belgian Veterinary Surveillance of Antimicrobial Consumption*) heeft tot doel nationaal cijfers te verzamelen over het antibioticumgebruik in de veehouderij. Professor Dewulf is samen met Boerenbond, de orde van de dierenartsen, de farmaceutische industrie, FAVV en FAGG de drijvende kracht achter het project 'Observatorium voor antibioticumgebruik en –resistentie bij dieren'. Een

samenwerking met BEMEFA wordt momenteel besproken. Doel is om alle gegevens in verband met het gebruik van en resistentie tegen antimicrobiële middelen bij dieren in België te verzamelen en te analyseren, om op basis hiervan op een objectieve manier te communiceren, te sensibiliseren en te adviseren. Dit alles met als doel het vrijwaren van zowel de dier- als volksgezondheid en het consolideren van een duurzame veehouderij in België.

2.2 Milieu

2.2.1 Laag-nutriëntenvoederconvenant

Begin 2010 en begin 2011 werd met de Vlaamse Overheid opnieuw een laag-nutriëntenvoederconvenant ondertekend. In 2011 was voor de eerste maal sprake van een convenant over meerdere jaren: 2011-2014. De ondertekening vond plaats tijdens Agriflanders, op 15/01/11. Vlaams minister van Leefmilieu Schauvliege sprak met lovende woorden over het gebruik van nutriëntenarme voeders en hun positief effect op de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater.

De grootste wijziging, begin 2011: de nieuwe normen voor de diersoort pluimvee, zoals hieronder in de tabel weergegeven. Het is nu verplicht alle stalen, die genomen worden in het kader van het convenant, verzegeld en voorzien van een uniek nummer te bewaren. Hiertoe biedt BEMEFA monsterzakjes en verzegelingsetiketten aan, die via de website kunnen worden besteld. De overige wijzigingen kunnen [hier](#) geconsulteerd worden.

Tabel 2: Normen pluimvee laag-nutriëntenvoederconvenant (2011 t.o.v. 2010)

Dierklasse	Max %tP* vanaf 2011	Wijziging t.o.v. 2010?	Max %RE* vanaf 2011	Wijziging t.o.v. 2010?
Slachtkuikens - Braadkippen fase 1 - tot 2 weken	0.60	Onveranderd	21.5	Lager!
Slachtkuikens - Braadkippen fase 2 - vanaf 2 weken	0.50	Lager!	20.5	Lager!
Slachtkuikens - Braadkippen fase 3 - blancovoeder	0.45	Nieuw!	19.5	Nieuw!

* %tP : procentueel totaal gehalte aan fosfor in diervoeders;

%RE : procentueel gehalte aan ruw eiwit in diervoeders;

2.2.2 Stofexplosie

2.2.2.1 Studie ERM en Webapplicatie

Mengvoederfabrikanten zijn verplicht om met betrekking tot stofexplosie te voldoen aan de ATEX-richtlijn. BEMEFA heeft in het verleden een handboek uitgewerkt, specifiek met betrekking tot het uitwerken van de bedrijfsinterne zonering en het opstellen van het **stofexplosie veiligheidsdocument**. Daarnaast werd in het verleden ook samengewerkt met een erkend deskundige, met de bedoeling het extern risico tengevolge van stofexplosie te kunnen inschatten. De toenmalige studie 'Debeil' baseerde zich voor de inschatting van het risico op het productietonnage.

In 2008 werd besloten om een **rekenmodel** op te laten stellen, dat KMO's toelaat relatief eenvoudig het **extern stofexplosierisico** te berekenen en tevens het **risico te reduceren** door het in rekening brengen van stofexplosierisicobeperkende maatregelen. De opdracht daartoe werd verleend aan ERM. Het stofexplosie veiligheidsdocument levert de nodige onderbouwing voor de doeltreffendheid van elke maatregel. Een werkgroep werd in 2009 in het leven geroepen en BEMEFA voerde eveneens een enquête uit bij haar leden om een dataset te bekomen van een aantal bedrijfsparameters op vlak van stofexplosie veiligheid. Deze enquête was een hulpmiddel om het rekenmodel op te stellen.

In 2010 kwam deze studie in een eindfase. In tussentijd werd deze '**Sectorale risicoanalyse stofexplosies in mengvoederbedrijven**' door onze IT-dienst vertaald in een **webapplicatie 'GEX'**, een handig en gebruiksvriendelijk instrument ter berekening van het extern stofexplosierisico. Met het programma kan men simuleren welke de impact zou zijn van verschillende mogelijke inspanningen om het risico op explosie te reduceren. Deze tool kan door de BEMEFA-leden individueel gebruikt worden. GEX laat eveneens toe het bedrijf permanent te begeleiden in de investeringsstrategie met betrekking tot stofexplosie veiligheid. Grondige begeleiding voor de praktische implementatie van het programma vanuit BEMEFA wordt op de sporen gezet.

2.2.2.2 Opleidingen

BEMEFA heeft ervoor geopteerd om de meest 'dringende gevallen' eerst aan te pakken. Een aantal mengvoederbedrijven uit West-Vlaanderen hadden een studie 'extern risico met betrekking tot stofexplosie' opgelegd gekregen in het kader van de vernieuwing van hun milieuvergunning. In groepsessies werden de individuele gevallen behandeld en klaar gestoomd. BEMEFA wenst de deelnemende bedrijven te bedanken voor de open en constructieve sfeer!

Nog in de eerste helft van mei 2011 wordt de opleiding stofexplosie open gesteld aan alle BEMEFA-leden. We mochten nu reeds een tiental inschrijvingen ontvangen.

Wegens het succes van de groepssessies waarin elk bedrijf de knelpunten uit zijn dossier voorlegt ter discussie aan de BEMEFA werkgroep, zal deze werkwijze voor de toekomstige dossiers 'berekening extern risico stofexplosie' hoogstwaarschijnlijk worden verdergezet.

2.2.2.3 Overleg LNE

Dit ganse proces werd afgetoetst met en goedgekeurd door de Vlaamse Overheid (Departement Leefmilieu, Natuur en Energie – LNE, afdeling Milieuvergunningen), die enthousiast reageert op de originele aanpak van de mengvoedersector. Meer nog, BEMEFA werd uitgenodigd om het project toe te lichten voor de voltallige LNE-groep Vlaanderen.

2.2.3 Sectoraal Preventieplan Verpakkingen

Sinds 1998 hebben de BEMEFA-leden 3-jaarlijks de gelegenheid aan te sluiten bij het Sectoraal Preventieplan Verpakkingen. De mengvoederbedrijven met meer dan 10 ton verpakkingsafval konden via dat sectoraal plan van BEMEFA voldoen aan hun verplichting om een preventieplan met betrekking tot verpakkingsreductie voor te leggen. Aan het plan voor de periode 2007-2010 hebben 26 leden deelgenomen, waarvan 6 voormengselfabrikanten. Een tweede evaluatiefase van dit plan werd opgestart in april 2010. Daartoe werd de deelnemers gevraagd een online vragenlijst in te vullen. Als gevolg van een nieuw intergewestelijk samenwerkingsakkoord, dat op 1/1/2009 ingang vond, is de drempel voor deelname aan het volgende preventieplan (2010-2013) opgetrokken naar 100 ton verpakkingen (in plaats van 10 ton). Dit impliceert dat het aantal BEMEFA-leden dat nog verplicht is een preventieplan in te dienen en te implementeren, drastisch verminderd is.

2.2.4 Energie

2.2.4.1 Samenwerkingsovereenkomst BEMEFA – NUON

Energieleverancier NUON Belgium en BEMEFA hebben begin 2011 hun bestaande partnership opnieuw hernieuwd rond de voordelige toelevering van elektriciteit aan de leden van de federatie. Ook voor nieuwe diensten (o.a. de CO₂ scan, de 'Quick scan') die NUON de voorbije 2 jaar heeft ontwikkeld, kunnen de leden voortaan genieten van de BEMEFA-korting. Daarnaast werd er ook een gezamenlijk initiatief opgesteld om het overmatig reactief verbruik terug te dringen. Concreet betekent dit dat NUON zich samen met BEMEFA engageert om de klantenleden hun energiefactuur zoveel mogelijk te beperken en ook op het vlak van energie-efficiëntie te mobiliseren.

2.2.4.2 Energie Auditconvenant

Het Energie Auditconvenant is erop gericht dat zoveel mogelijk industriële eindverbruikers van energie vooraanstaand worden en blijven op gebied van energie-efficiëntie. Daartoe engageren de aangesloten ondernemingen zich om op basis van een energieplan energiebesparende maatregelen te treffen. Zij leveren daarmee een bijdrage aan de realisatie van de Vlaamse CO₂ doelstellingen. Er zijn 5 leden van BEMEFA ingeschreven in dit Auditconvenant. Het merendeel van de overige leden overschrijdt de minimum verbruiksdrempel niet die in het convenant staat. Zij hebben bijgevolg niet de kans om aan het auditconvenant deel te nemen en de fiscale voordelen te genieten.

In de Commissie Auditconvenant zetelen alle federaties van wie er leden aan het Auditconvenant deelnemen, dus ook BEMEFA. De Commissie helpt bij het sturen van de invulling van het Auditconvenant. Ook knelpunten, aanvullende activiteiten, samenwerkingsverbanden en betwistingen worden in deze Commissie geëvalueerd en besproken. Het Verificatiebureau Auditconvenant liet weten dat in 2009 het primaire energieverbruik bij de bedrijven uit de mengvoedersector daalde met ongeveer 4% tot op het niveau van 2007. De Energie Prestatie Index kent slechts een lichte stijging (minder dan 1%) ten opzichte van het monitoringjaar 2008.

2.2.4.3 Individuele energiescans

BEMEFA heeft haar leden in 2010 begeleid in de uitvoering van zogenoemde 'quick scans'. Doel is om een expert in staat te stellen om gedurende een halve dag de 'quick wins' in het bedrijf op te sporen: punten van verbetering die relatief gemakkelijk tot een daling van de energiekosten kunnen leiden. Op basis van een rapport kan het bedrijf nadien de gedane suggesties analyseren en al dan niet in de praktijk omzetten. Enkele BEMEFA-leden blikken hier reeds succesvol op terug. Met deze scans worden bedrijven bereikt die niet kunnen deelnemen aan het Auditconvenant.

2.2.5 GGO

In juni 2010 is een tweede versie van het document '**Toepassingsgids** met betrekking tot de GGO-regelgeving (versie 2, 24/06/2010)' verschenen, terug te vinden op de website van BEMEFA onder [Milieu> GGO](#). Deze gids is bestemd voor alle professionelen uit de agro-voedingsindustrie en behandelt op praktische wijze de verschillende maatregelen die moeten genomen worden om aan de wetgeving terzake te voldoen (inclusief etikettering).

Naar aanleiding van een aantal contaminaties met nog **niet in de EU goedgekeurde GGO's**, werd er gezocht naar een technische oplossing voor de aanwezigheid van onvermijdbare sporen van nog niet in de EU goedgekeurde GGO's. Het Permanent Comité voor de voedselketen en de diergezondheid (SCoFCAH) bereikte op 22/02/2011 een akkoord omtrent het ontwikkelen van een tolerantiedrempel

van 0,1% voor niet in de EU toegelaten GGO's, waarvoor een autorisatieprocedure loopt. Dit kwamen de 27 lidstaten overeen. We zijn nu in afwachting van een publicatie in het Europees staatsblad.

2.3 Duurzaamheid

2.3.1 Maatschappelijk Verantwoorde DiervoederStromen – MVDS

2.3.1.1 Platform MVDS en Focusgroep

In 2006 hebben een aantal Belgische stakeholders, onder impuls van BEMEFA, het **Platform "Maatschappelijk Verantwoorde DiervoederStromen"** (afgekort MVDS) opgericht. De missie van het Platform is om diervoederstromen stapsgewijs te laten beantwoorden aan bepaalde criteria van maatschappelijke verantwoording. Wegens de ontbossing in het Amazonewoud, die onder meer wordt bevorderd door de uitbreiding van de lokale landbouwactiviteiten, werd als eerste gevalsstudie geopteerd voor soja.

Naast het uitwerken van een standaard voor maatschappelijk verantwoorde diervoederstromen, neemt het platform ook het promoten van lokale (lees Europese) eiwitten en de diversificatie van het gebruik van eiwitten ter harte.

Volgende partners nemen naast BEMEFA deel aan het Platform: BCZ (de Belgische Confederatie van de Zuivelindustrie), Boerenbond, Febev (Federatie van het Belgisch Vlees), Comeos (Belgische Federatie van de Distributie), Fevia (Federatie Voedingsindustrie), FWA (de Waalse Landbouwfederatie) en Imexgra (de Syndicale Kamer voor de Import- en Exporthandel in Granen).

In de **Focusgroep** pleegt het Platform MVDS overleg met ondermeer Greenpeace, Wervel, Oivo-Crioc, VODO (Vlaams Overleg Duurzame Ontwikkeling) en PSA (*Plate-forme Souverainité Alimentaire*). Op die manier kan de draagkracht van het platform vergroot worden en worden de verschillende standpunten onmiddellijk aan elkaar getoetst.

2.3.1.2 Actieplan Alternatieve Eiwitbronnen

Dit actieplan kadert in een engagement tussen de mengvoedersector en de Vlaamse overheid, dat op 25/02/10 werd aangegaan, en waarin beide partijen zich engageren tot een maximale valorisatie van de eiwitbronnen afkomstig vanuit de Europese agro-voedingsketen. Het actieplan omvat 5 thema's:

1. Sensibilisering
2. Bewustmaking en promotie binnen de EU
3. Stimulering van (eerder praktijk gericht) onderzoek
4. Subsidiëring van landbouwers via specifieke maatregelen
5. In kaart brengen van valorisatiepaden van bijproducten van bijvoorbeeld voedingsindustrie en bioethanolproductie

In de engagementverklaring wordt eveneens benadrukt dat een internationale standaard voor Maatschappelijk Verantwoorde DiervoederStromen wenselijk is ([zie onderstaand punt](#)). Naast het gebruik van maatschappelijk verantwoorde soja hebben BEMEFA en de Vlaamse overheid zich ook geëngageerd om de afhankelijkheid van eiwitbronnen van buiten de EU te beperken.

2.3.1.3 Gecertificeerde Soja

Gezien de sojaproductie een wereldgebeuren is, heeft het Belgische Platform MVDS vrij snel besloten haar werking af te stemmen op de internationale Ronde Tafel **RTRS, Round Table on Responsible Soy**. Met dit project wensen sojaproductanten, NGO's (waaronder WWF en Solidaridad), wetenschappers, handel, industrie en banken uit de hele wereld te komen tot een verantwoorde teelt van soja. De focus ligt hierbij op parameters zoals geen ontbossing, respect voor biodiversiteit, goede landbouwpraktijken,..... Meer informatie op www.responsiblesoy.org. BEMEFA neemt deel aan deze Ronde Tafel als vertegenwoordiger van de Europese mengvoederindustrie, en is ondermeer voorzitter van de werkgroep die de certificatieregeling uitwerkte. De realisaties tot nu toe: De RTRS standaard werd afgewerkt en omvat 99 indicatoren. Meer dan 140 organisaties van over de hele wereld keurden deze standaard goed. De certificatie-instellingen werden opgeleid, zodat de eerste RTRS-soja gecertificeerd kan worden. Momenteel wordt een klachtenprocedure uitgeschreven. Er werd eveneens een werkgroep communicatie opgericht, waar BEMEFA als vertegenwoordiger van FEFAC deel van uit maakt. Een 'non-GM add on' werd geschreven: RTRS-soja met bijkomende eisen voor wat betreft genetische modificatie.

BEMEFA besloot niet te wachten op de finale standaard van RTRS en werkte daarom in 2009 een eigen Belgische standaard uit: De productie en levering van mengvoerders op basis van verbruik van gecertificeerde maatschappelijk verantwoorde soja, afgekort **mv-soja**. Mv-soja is soja waarvoor bepaalde principes en criteria met betrekking tot maatschappelijke verantwoording gelden, meer bepaald rond milieu, sociale aspecten en economie. De Belgische standaard neemt 4 principes met een aantal bijhorende indicatoren in acht, welke allemaal vervat zijn in de RTRS-standaard. De BEMEFA-standaard wordt beschouwd als een overgang naar de RTRS-standaard. Tegen 2015 moet de overgang totaal zijn. De certificering gebeurt via een erkend controle-organisme, Control Union.

Volgens deze Belgische standaard werd 100 000 ton mv-soja aangekocht gedurende het oogstjaar 2009/10. De Belgische mengvoedersector heeft de ambitie om dit volume tegen 2015 geleidelijk aan op te trekken naar 100% van de ingevoerde soja. In het oogstjaar 2010/11 werd 150 000 ton mv-soja aangekocht. De doelstelling voor oogstjaar 2011/12 ligt op 250 000 ton gecertificeerde soja.

Tot 28/04/11 was deelname aan het lastenboek vrijwillig via de ondertekening van een verklaring. Vanaf die eerder vermelde datum neemt ieder lid van BEMEFA verplicht deel aan dit lastenboek.

Via een **internationale werkgroep** wil BEMEFA ook andere Europese landen in dit initiatief betrekken. Het doel is om samen de ontwikkeling van lastenboeken over de productie van mengvoeder met mv-soja te realiseren, zodat in Europa geen verschillende initiatieven met verschillende snelheden ontstaan die 'elkaar beconcurreren'. Ondermeer met Nederland wordt zeer nauw samengewerkt.

BEMEFA bracht een nieuwsbrief 'Beme.Facts' uit, gewijd aan dit onderwerp. Deze kan op onze [site](#) geraadpleegd worden.

2.3.2 Food SCP RT (*European Food Sustainable Consumption and Production Round Table*)

De hoofddoelstelling van deze Ronde Tafel met betrekking tot duurzame consumptie en productie is om te komen tot

- een algemeen aanvaarde methodologie voor de bepaling van de milieu-impact via levenscyclusanalyse van de productie en consumptie van voedingsproducten;
- een consensus met betrekking tot de manieren om over de milieu-impact te communiceren;
- promotie van initiatieven die tot doel hebben om de milieu-impact van deze producten te verlagen.

Het betreft een publiek-privaat initiatief dat mede voorgezeten wordt door de Europese Commissie en partners uit de agro-voedingsketen. BEMEFA vertegenwoordigt FEFAC in de werkgroep *International initiatives and non-environmental aspects of sustainability*.

2.3.3 Carbon FootPrint en FAO Project

BEMEFA heeft een werkgroep samengesteld rond Carbon FootPrint (CFP). In deze werkgroep wordt een gemeenschappelijk protocol uitgewerkt voor de evaluatie van de CFP van voedermiddelen en mengvoerders. Op de BEMEFA-site werd een [gegevensbank](#) van de CFP van een 130-tal grondstoffen opgenomen. De bedoeling is uiteraard om in Europa één gemeenschappelijke methode te ontwikkelen. Om deze reden is BEMEFA ingestapt in een project dat aangaande dit thema een samenwerking nastreeft tussen FAO en de internationale dierlijke sector. De bedoeling is het opzetten van een globale database van LCA's (LevensCyclusAnalyse) voor voeders/voedermiddelen.

2.3.4 Actieplan Duurzame Handel 2011 – 2015

Het Actieplan Duurzame Handel 2011-2015 is afkomstig van onder andere Ahold, Unilever, het Wereld Natuur Fonds en het Initiatief Duurzame Handel (IDH). Het bevat de duurzaamheidsinitiatieven van ruim 70 bedrijven en maatschappelijke organisaties. Ook BEMEFA ondertekende dit actieplan eind juni 2010. Op die manier bundelen we onze krachten om in de komende jaren

gezamenlijk te werken aan de verduurzaming van de grondstofstromen. [Hier](#) kan u de visiebrief terugvinden.

Het ligt in de bedoelingen van BEMEFA om een aantal projecten in het kader van de mv-soja (RTRS-soja) op te zetten met IDH.

2.3.5 Valorisatie bijproducten

De corebusiness van de Belgische mengvoederindustrie is de optimale valorisatie van de bijproducten uit de voedings- en biofuelindustrie. Door onder andere olieperskoeken, kortmeel, kriel, melasse, vinasse, weipoeder, DDGS... de bestemming diervoeder te geven, kan voorkomen worden dat 3 miljoen ton van deze bijproducten jaarlijks op de afvalberg belandt. Ongeveer de helft van de grondstoffen die de mengvoederindustrie inmenkt, komt uit de voedingsindustrie. Daarnaast nemen bijproducten uit de biobrandstoffenindustrie een steeds groter aandeel in. In 2010 werd 85 000 ton van deze bijproducten gebruikt, ondermeer DDGS.

2.3.6 Doelgroepenprogramma Vlaamse Voedingsnijverheid

Op 23/03/11 werd het tweede Doelgroepprogramma Vlaamse Voedingsnijverheid (2011-2016) ondertekend door Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, Joke Schauvliege, de voorzitter van FEVIA-Vlaanderen, Jan Vander Stichele, en de directeur-generaal van UNIZO, Jan Sap.

In 2001 startte de Vlaamse overheid, in het kader van een sectoraal milieubeleid, het pilootproject 'doelgroepenbeleid' op. De voedingssector was vanaf het begin betrokken bij dat pilootproject. Het overleg binnen het pilootproject resulteerde in 2006 in het Doelgroepprogramma Vlaamse Voedingsnijverheid, een samenwerkingsovereenkomst tussen de milieuoverheid en de voedingssector. Het eerste Doelgroepprogramma startte in april 2006 en liep tot en met maart 2011. Na een grondige evaluatie werd in 2010 besloten om de samenwerking tussen de overheid en de sector voort te zetten in een tweede doelgroepprogramma, dat zal lopen van april 2011 tot en met maart 2016. BEMEFA neemt hieraan deel als vertegenwoordiger van UNIZO. In het nieuwe Doelgroepprogramma worden er voor een aantal milieuthema's concrete afspraken gemaakt om de doelstellingen, waarvoor de overheid en de sector zich samen engageren, binnen een vooropgestelde termijn van vijf jaar te behalen. Er wordt ingezet op innovatie, zowel voor de milieumaatregelen zelf als voor vormen van samenwerking en overleg tussen de overheid, de federaties en de bedrijven.

2.3.7 Gevaarlijke preparaten

In 2008 werd er een BEMEFA-werkgroep gevaarlijke preparaten in het leven geroepen. Deze werkgroep behandelt de regelgeving omtrent de indeling, het kenmerken en de verpakking van gevaarlijke preparaten. Basis is de Europese Richtlijn 1999/45 en de Verordening 1272/2008. De werkgroep boog zich in eerste instantie over de classificatie en etikettering van de voormengsels ('preparaten') en het opstellen van veiligheidsinformatiebladen (MSDS) door de voormengselfabrikant. Juridische informatie toont echter aan dat voormengsels niet vallen onder de wetgeving omtrent de classificatie, verpakking en etikettering van gevaarlijke preparaten. De voormengselfabrikanten moeten met andere woorden naar de (Belgische) afnemers van de voormengsels geen MSDS overmaken over eventuele gevaren van voormengsels. Toch werd besloten een gezamenlijke strategie uit te werken om zo verantwoord mogelijk om te gaan ten aanzien van mens en omgeving (in het kader van maatschappelijk verantwoord ondernemen). Versie 9 van de MSDS-database werd ondertussen beschikbaar gesteld. Voorts wordt er gekeken welke opleidingen er georganiseerd kunnen worden voor werknemers uit de diervoederwereld om op een goede manier om te gaan met de eventuele gevaren van additieven en voormengsels.

2.4 Arbeidsveiligheid

In samenwerking met de werkgroep werden de voorbije jaren een aantal documenten inzake arbeidsveiligheid ontwikkeld, in samenwerking met een externe consultant VEKMO. De bedoeling is dat deze documenten mengvoederbedrijven toelaten zich in orde te stellen met de vigerende wetgeving inzake arbeidsveiligheid & welzijn op het werk. Zo werd er ondermeer een **'Onthaalbrochure voor nieuwe werknemers in de mengvoedersector'** ontwikkeld, alsook een erg praktisch en visueel **'Handboek Arbeidsveiligheid voor de Mengvoedersector'**. Dit handboek omvat 8 hoofdstukken, waaronder Werken met externen, Betreden van besloten ruimtes, Arbeidsmiddelen,... Meer info op onze site, rubriek [Arbeidsveiligheid](#).

Om een toepassing van de documenten in de praktijk te bewerkstellingen werden voor de leden al meerdere seminaries gehouden. Tijdens de opleiding van september 2010 te Brussel werd de (zeer complexe en veelzijdige) wetgeving toegelicht en werd de werkwijze duidelijk gemaakt waarop de mengvoederfabrikant aan de slag kan met dit handboek en de verschillende formulieren. De bedrijven die het handboek aankochten, kunnen nu ook alle bijlagen en invulformulieren van op de BEMEFA-website downloaden in WORD-formaat. Op deze manier wordt het handboek een nog efficiënter en gebruiksvriendelijker instrument.

2.5 Kwaliteit

2.5.1 BEMEFA lastenboek 'Plantaardig'

Dit lastenboek voor 'De productie en levering van plantaardig mengvoeder' geeft de voorwaarden aan waaraan dient voldaan te worden bij de productie van 'plantaardig' mengvoeder, of beter gezegd 'mengvoeder met beperkt gebruik van voedermiddelen van dierlijke oorsprong'. Een nieuwe versie werd in juli 2010 gepubliceerd (versie 2.3). De voornaamste wijzigingen zijn de volgende :

- De analyses worden nu sectoraal gepland. Dit houdt een reductie van de analyses in voor alle deelnemers (maximaal 149 analyses per jaar – voorheen 300 tot 400). BEMEFA heeft een overeenkomst afgesloten met ECCA voor de uitvoering van de analyses. Het betreft een pakket van analyses op 1) aanwezigheid van diermeel en vismeel, 2) cholesterol en 3) polymere triglyceriden.
- Bijlage 2: limiet voor de polymere triglyceriden: een voetnoot werd toegevoegd voor de interpretatie van een hoger resultaat: het kan inderdaad zijn dat het gebruik van bepaalde voedermiddelen, die niets te maken hebben met het gebruik van gerecycleerde vetten, een hoger resultaat dan 0,9% kan verklaren.

Deelnemers aan het lastenboek Meritus (zie verder) dienen aan het BEMEFA lastenboek 'Plantaardig' te voldoen. BEMEFA stelde een enquête op zodat Meritus steeds een actuele inventaris ter beschikking heeft van de Meritus-voeders en de grondstoffen die hierin kunnen worden verwerkt. De lijst van deelnemende (geattesteerde) en aangemelde bedrijven kan op onze site geconsulteerd worden ([Kwaliteit > Kwaliteitssystemen > BEMEFA](#)).

2.5.2 Lastenboeken derden

In verscheidene lastenboeken van derden worden eisen gesteld aan het voeder. Het is dan ook niet te verwonderen dat BEMEFA zetelt in tal van Raden van Bestuur of adviesraden van deze lastenboeken. Een beknopte opsomming:

- **Certus:** In 2010 mocht Certus, het kwaliteitslabel voor varkensvlees, tien kaarsjes uitblazen. Het Certus-label wordt beheerd door de vzw BELPORK. Volgende passage werd opgenomen in het lastenboek: :“BELPORK vzw ondersteunt in belangrijke mate het gebruik van duurzame grondstoffen en een daaraan gekoppelde ethisch verantwoorde productiewijze. Voor zover dergelijke aspecten in algemeen aanvaarde lastenboeken worden vastgelegd en voldoende geïmplementeerd in de diervoedersector en voor zover deze duurzaamheidsaspecten inzake grondstoffen een reële meerwaarde kunnen bieden binnen Certus, zal BELPORK vzw in de toekomst 'mv-soja' kunnen opnemen in het lastenboek 'Certus-kwaliteitsvarkensvlees'.
- **Meritus** is het kwaliteitslabel voor rundvlees, beheerd door de vzw BELBEEF. Ook Meritus neemt bovenstaande passage op in het lastenboek. Deelnemers aan het lastenboek van

Meritus dienen het BEMEFA lastenboek 'De productie en levering van plantaardig mengvoeder' te volgen, zoals u hierboven reeds kon vernemen. Eind september 2010 telde Meritus meer dan 3000 erkende deelnemers (rundveehouders, slachthuizen, groothandels en verkooppunten).

- **Belplume** staat voor de uitbouw van een Integraal Kwaliteitsbeheersysteem voor braadkippen. Voor het diervoederluik wordt naar de GMP verwezen.
- **IKM**, Integrale Kwaliteitszorg Melk, past momenteel haar lastenboek aan en zal beroep doen op meerdere certificatie-instellingen, waardoor combi-audits mogelijk worden
- **Kwaliteitsovereenkomst akkerbouwer**: de afnemer (mengvoederfabrikant) zal procentueel meer volume moeten aankopen van IKKB-akkerbouwers om zo geleidelijk aan de stap te zetten naar kwaliteitssystemen

2.6 Innovatie, techniek & onderzoek

2.6.1 Fijndoseersysteem – FDS

Een fijndoseersysteem (FDS) kan een alternatief bieden voor de productie van gemedicineerde voeders in de fabriek. Met behulp van het FDS kan het gemedicineerd voormengsel op een gecontroleerde wijze worden ingemengd met het mengvoeder op het moment van de levering bij de veehouder. Het grote voordeel is dat de problematiek van versleping in de fabriek op die manier verminderd wordt. Een werkgroep werd in het leven geroepen om zich te buigen over de homogeniteit van inmenging van gemedicineerde voormengsels, 'terugvinding' en representatieve staalname. De fabrikanten werkten een homogeniteitsprotocol uit. Dit project kende enkele aanslepende problemen in de beginfase. In 2010 werd alles in het werk gesteld om dit project opnieuw lopende te krijgen. Er werd een nieuw partnership aangegaan met Bascules Robbe, voor de ontwikkeling van de software. Binnenkort wordt het eerste FDS op de vrachtwagen aangepast en kan de laatste testfase aangevangen worden.

2.6.2 Elektronisch Voorschrift – EV

In april 2008 ging een proefproject van start, goedgekeurd door FAVV, FOD Volksgezondheid en FAGG, omtrent een digitaal en mobiel systeem voor het maken van diergeneeskundige voorschriften voor de productie van gemedicineerde voeders. Dit gebeurt in partnerschap met Realdolmen. De voorschriften kunnen door de behandelende dierenarts gecodeerd en digitaal ondertekend van de plaats van voorschrijven (= bij de veehouder) naar de backoffice van de dierenarts en van de fabrikant van gemedicineerde voeders worden verstuurd. Het zal niet meer nodig zijn om een papieren voorschrift fysiek naar de fabriek te brengen. De voordelen zijn talrijk : kostprijs (ook voor

de veehouder), snellere levering van gemedicineerd voeder, traceerbaarheid en verwerking van gegevens.

Momenteel nemen 6 fabrikanten en 20 dierenartsen deel aan dit project. Begin 2011 werd gestart met de ontwikkeling van dit systeem via laptop. Gedacht wordt dat dit de aantrekkelijkheid van het project nog zal verhogen.

2.6.3 Projecten

2.6.3.1 **FEED , Diervoeder voor de 21ste eeuw**

FEED BEMEFA startte op 1/02/09 met het project 'Diervoeder voor de 21ste eeuw - FEED ', een IWT (Vlaams agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie) -project met een looptijd van 4 jaar. Inmiddels zijn de eerste 2 jaren van het project verstreken en werd, na een uitstekende evaluatie, een verlenging van 2 jaar toegekend door IWT. Toch wel een pluim die de doelgroep aan bedrijven, KMO's uit het Vlaamse mengvoederlandschap, vertegenwoordigd door de Gebruikersgroep en present en actief in een tiental werkgroepen, zich op de hoed mag steken! In de tweede (en laatste) termijn van 2 jaar zullen verder activiteiten worden ontplooid in domeinen die als prioritair werden bestempeld. Samenstellen en begeleiden van werkgroepen, informatieverstrekking via nieuwsbrief, website of andere media en identificeren en verder uitwerken van innovatie-opportunities blijven de speerpunten van FEED .

Reductie van salmonella in landbouwhuisdieren werd als dé topprioriteit bestempeld en een projectaanvraag daaromtrent werd einde 2010 ingediend, waarover [verder](#) meer. Ook rond het thema 'duurzaamheid' is er een (Vlaamse) projectaanvraag lopende. De tweede FEED prioriteit was versleping in de mengvoederfabriek, waarover [elders](#) in dit jaarverslag meer. Rond gemedicineerde voeders wordt in de tweede termijn het aanmaken van elektronische voorschriften tevens mogelijk via een 'klassieke' laptop (naast PDA). Ook rond verbeteren van fijn doseersystemen wordt er verder gewerkt. Deze punten werden al hoger in dit verslag aangekaart.

Het FEED partnership met GEFETEC (Hogeschool Gent, Universiteit Gent en ILVO) werd bekrachtigd door een seminarie op 09/03/10, met een 90-tal aanwezigen. Na een inleiding over BEMEFA & innovatie en over het FEED -project, gaven onderzoekers en medewerkers van het GEFETEC-consortium korte presentaties over salmonellabestrijding bij varkens en pluimvee, mycotoxines, glucosinolaten en mengvoederformules met alternatieve eiwitbronnen. Tevens gaf Kristel Fierens een presentatie over de ervaringen bij Voeders Fierens m.b.t. innovatie in samenwerking met een kenniscentrum (in dit geval het ILVO). Een vervolgsminarie is voorzien medio 2011.

2.6.3.2 EUFETEC – European FEed TEchnology Center

Tal van uitdagingen waar de diervoedersector voor staat, zijn gelijklopend in verschillende Europese lidstaten en bovendien onderworpen aan een Europese regelgeving: milieu, maatschappelijke verantwoordelijkheid, voedsel- en voederveiligheid, kwaliteit van dierlijke eindproducten, stofexplosie, arbeidsveiligheid,... EUFETEC heeft tot doel de krachten te bundelen om deze uitdagingen het hoofd te bieden. EUFETEC focust daartoe op het drieluik: 1) Europees onderzoek op gemeenschappelijke thema's, 2) uitwerken van praktische richtlijnen op basis van de resultaten van dit onderzoek, 3) implementatie van die praktische richtlijnen in KMO's.

De Core Group, bestaande uit [FEFAC](#), [BEMEFA](#), [GEFETEC](#), [FEFANA](#), [FINS](#), [FRANA](#), [Universiteit van Piacenza](#), [Tecaliman](#), [Universiteit Wageningen](#), [CESFAC](#) en de [Universiteit van Nottingham](#), kwam 2 maal samen in 2010. De website onderging een facelift. Niet enkel de lay-out werd opgepoetst, er werd tevens werk gemaakt van een uitgebreide menustructuur waarin de historiek, de visie, de partners en de verschillende activiteiten van EUFETEC uitgebreid aan bod komen. Benieuwd naar het resultaat? Neem dan een kijkje op www.eufetec.eu.

EUFETEC werkte een voorstel tot onderzoeksproject uit voor het 7e Kaderprogramma (BENEFEEED), waarin voedselveiligheid en –kwaliteit centraal stonden. Het projectvoorstel – met focus op enerzijds microbiologie en anderzijds versleping & residuen – werd ingediend (met BEMEFA als één van de partners) op 14/01/10, maar werd spijtig genoeg niet weerhouden in het kader van het 7e Kaderprogramma.

EUFETEC speelt binnenkort een actieve rol in het FIAAP International 2011 en zal op 4/05 de voormiddagsessie voor haar rekening nemen.

2.6.3.3 TECHEESE

Op 21/01/10 vond in Albacete (Spanje) de kick-off meeting plaats van het Europese project TECHEESE, op initiatief van de Spaanse universiteit UCLM (*Universidad de Castilla-La Mancha*). Dit project heeft een looptijd van 3 jaar en verenigt partners van 5 Europese landen: Spanje, Roemenië, Italië, Denemarken en België. De bedoeling is van de productiviteit van schapenkaas te verbeteren door de beperking van de verliezen veroorzaakt door ongewenste organismen. De eerste weg is via preventie: het diervoeder wordt verrijkt met aromatische planten met antiseptische eigenschappen om specifieke microbiële populaties te controleren en om de gezondheid van het dier en de productiviteit van de melk (en bijgevolg ook van de kaas) te verbeteren. De tweede weg is door controle van de producten zelf (X-stralen) om interne gebreken van de kaas te detecteren.

2.6.3.4 SALSA

SALSA is een project dat uitgaat van de Universiteit van Bologna (Italië), waarmee men wil bereiken dat zoveel mogelijk grondstoffen, die vanuit Latijns-Amerika in Europa worden ingevoerd, voldoen aan duurzaamheidscriteria. BEMEFA heeft de projectaanvraag mee ingediend. Het SALSA-project werd weerhouden in het kader van het 7^e Kaderprogramma.

2.6.3.5 Diermeel

BEMEFA heeft bijkomende stalen bezorgd van mengvoeder en voedermiddelen aan de EU-RL van Gembloux, Communautair referentielaboratorium (vroeger CRL genoemd) voor het onderzoek rond diermeel. De analysemethode (PCR gekoppeld aan microscopie) wordt goed doorgegeven aan andere nationale referentielaboratoria in Europa. De reproduceerbaarheid van de kwantificeringstechnieken is echter nog niet voldoende. Diermeel vormt een belangrijk onderdeel van het Actieplan Alternatieve Eiwitbronnen, dat [hiervoor](#) al werd aangekaart.

2.6.3.6 Swinella

Reductie van salmonella in landbouwhuisdieren werd als dé topprioriteit bestempeld binnen FEED² en een projectaanvraag 'SWINELLA' werd einde 2010 ingediend door een internationaal consortium (met BEMEFA als coördinator). In geval van goedkeuring zal dit project nagaan welk gunstig effect bepaalde innovatieve componenten in het voeder kunnen hebben op de salmonellastatus van zeugen en biggen.

2.6.3.7 Salmonella bij braadkippen

Dit project, uitgevoerd binnen VEPEK / BELPLUME met de steun van BEMEFA, VIP (Vereniging van Industriële Pluimveeslachterijen), NVP (Nationaal Verbond van Pluimveeslachthuizen en Vleesuitsnijderijen), de Landsbond, de Boerenbond en NBBF (Nationale Beroepsvereniging van Fokkers en Broeiers), houdt in dat de stalen, genomen in het kader van de uitgangscntrole van braadkippen, eenmalig genomen worden door een onafhankelijke derde (DGZ in Vlaanderen of ARSIA in Wallonië). Het doel is om te verifiëren welk percentage van de braadkippentomen in België salmonellapositief is en welke serotypes er teruggevonden worden. Minstens even belangrijk, is dat dit proefproject een testcase is: een manier van werken in geval van een eventuele veralgemening van de onafhankelijke staalname bij de uitgangscntrole, om de labo's tijd te geven om zich in orde te stellen om te voldoen aan de voorwaarden van onafhankelijke staalname en om na te gaan welke de serotyperingssnelheid is van CODA / WIV.

2.7 Communicatie

2.7.1 www.bemefa.be

In 2010 telde onze website www.bemefa.be 48 210 bezoekers. Gemiddeld bezochten 4 018 mensen onze site per maand. Dit ligt iets lager dan in 2009, wanneer onze vernieuwde site online ging. Januari was gewoonte getrouw een drukke maand wat bezoeken betreft (10.533 bezoekers). Dit heeft natuurlijk alles te maken met het online gaan van de planning van het sectoraal bemonsteringsplan. De top 5 van de meeste bezochte pagina's op onze site in 2010:

- [Analyse aanvragen in het kader van het sectoraal bemonsteringsplan](#)
- [Nieuws&Actualiteit](#)
- [Wetgeving](#)
- [Gevarenanalyse diervoeders](#)
- [Aanvragen individuele analyse](#)

2.7.2 Publicaties

2.7.2.1 **Beme.Flash**

Eenenvijftig nummers bracht BEMEFA uit in 2010 van de nieuwsbrief naar haar leden. Daarin wordt de voorbije week besproken: welke interessante berichten mocht BEMEFA ontvangen; welke vergaderingen vonden plaats en welke beslissingen werden er genomen; wat veranderde op gebied van wetgeving; aanvullingen/wijzigingen op de website; agenda; overzicht van de RASFF berichten; BEMEFA in de pers,... Alle nummers kunnen op de site geconsulteerd worden ([Publicaties > Beme.Flash](#)).

2.7.2.2 **Beme.Facts**

BEMEFA wil niet enkel haar leden informeren, maar ook het beleid, de administratie, de politiek, de pers,... Vandaar dat naast de nieuwsbrief naar de leden ook een nieuwsbrief vertrekt naar externen, Beme.Facts genaamd. Deze werd in 2010 in een nieuw kleedje gestoken. Een nummer omtrent maatschappelijk verantwoorde soja werd uitgestuurd naar ruim 1.000 geadresseerden:

[Maatschappelijk Verantwoorde Soja: Greenwashing of effectief verantwoord?](#)

2.7.2.3 Technische publicaties en Software

In 2010 nam het thema stofexplosie, waarover u hoger al meer kon overnemen, heel wat tijd in beslag. Een aantal technische publicaties, waaronder een geactualiseerde studie stofexplosie, alsook een online berekeningsinstrument, met handleiding, waren het resultaat.

Ook voor andere thematieken publiceerde BEMEFA technische documenten en/of software:

- Toleranties voor actieve substanties uit gemedicineerde diervoeders in voeders voor niet-doeldieren
- Database gevaarlijke preparaten - MSDS
- Het 'Handboek arbeidsveiligheid voor de mengvoedersector' werd volledig naar het Frans vertaald
- De 'Onthaalbrochure voor nieuwe werknemers in de mengvoedersector' werd ook in het Engels en Duits ter beschikking gesteld, naast Nederlands en Frans
- In 2010 - begin 2011 werd gestart met de ontwikkeling van de applicatie elektronisch voorschrift op laptop
- Voortgangsrapporten van het FEED project
- Aanvang database Carbon FootPrint
- Webapplicatie GEX, in het kader van stofexplosie

2.7.2.4 (Crisis)draaiboeken

Op crisismomenten is het van belang snel te reageren. Een **crisisdraaiboek** is dan ook een onmisbaar instrument. BEMEFA stelt dit gratis ter beschikking van haar leden (zie [Publicaties](#) op de website). Uiteraard kunnen leden op deze momenten altijd rekenen op bijstand vanuit het secretariaat. BEMEFA stelt alles in het werk om de crisisdraaiboeken in de komende jaren aan een grondige opfrisbeurt te onderwerpen.

Begin 2010 nam BEMEFA deel aan een **traceerbaarheidsoefening** in de pluimveesector, op initiatief van het FAVV. Doel van deze oefening was na te gaan of bij een contaminatie op een bepaalde plaats in de keten de nodige informatie binnen de gestelde tijdslimiet kan worden verkregen en doorgespeeld naar de volgende schakel van de keten. De oefening bestond uit twee delen. Een eerste deel omvatte de stroomopwaartse tracersing: van het slachthuis over de pluimveehouder naar de pluimveevoederfabrikant en vervolgens naar de grondstoffenleveranciers. Dit had het doel om de oorsprong van de verontreiniging op te sporen. Van daar uit werd het tweede deel van de oefening opgestart: de stroomafwaartse tracersing helemaal tot aan de consument. De oefening is naar wens verlopen: de tracersing kon van het begin tot het einde worden doorgevoerd, de gemiddelde reactietijd lag binnen de gestelde vier uur (namelijk op 3h43) en de kwaliteit van de gegevens was op enkele uitzonderingen na in orde.

Een **opendeurdag** is de gelegenheid bij uitstek om de 'buitenwereld' een kijkje te laten nemen 'binnen de muren van een mengvoeder- of kernvoederfabriek'. BEMEFA wenst haar leden bij te staan met een [handboek](#) bij de niet te onderschatten voorbereidingen.

2.7.2.5 Verkoopsstatistieken

BEMEFA publiceert maandelijks de verkoopsstatistieken van haar leden. Deze zijn eerst gedurende 6 maanden enkel toegankelijk voor BEMEFA-leden en volwaardige steunende leden. Daarna zijn ze consulteerbaar door iedereen, op www.bemefa.be, [Publicaties > verkoopsstatistieken](#).

2.7.2.6 Markt / Prijzen

De prijsnoteringen van de grondstoffen worden internationaal en nationaal genoteerd. De transparantie is bijgevolg bijzonder groot. Teneinde de evolutie in de tijd te schetsen heeft BEMEFA een aantal grafieken uitgewerkt, die naast de grondstoffen- ook de mengvoederprijs tendensen weergeven. De methode waarop de prijzen van de mengvoerders worden verzameld, werd begin 2010 aan een herziening onderworpen. Vanaf 1 januari 2010 werd gestart met een hernieuwde lijst van 11 mengvoederfabrikanten (waardoor 60 % van het geproduceerde volume gedekt wordt). Voor volgende categorieën werden de prijzen genoteerd: biggenmeel, zeugenmeel, vleesvarkensmeel, legmeel, vleeskippenmeel, melkveevoeder, vleesveevoeder, kalverkunstmelk en tot slot paardenvoeder. Voor elk type mengvoeder wordt bij elke mengvoederfabrikant de prijs genoteerd van de commercieel meest verkochte formule. Er wordt tevens rekening gehouden met kwantumkortingen. Deze noteringen werden opgevraagd vanaf 2007. De noteringen worden maandelijks bijgehouden. Op deze wijze beschikt men over een historiek en kunnen tendensen opgevolgd worden. Tegelijkertijd, om rekening te houden met de schaalgrootte, wordt een gemiddelde korting op de genoteerde prijs toegepast. De korting is verschillend per type voeder en is een gemiddelde van hetgeen toegepast wordt door de fabrikanten.

2.7.2.7 Enquêtes

Jaarlijks bevraagt BEMEFA haar leden meerdere keren, omtrent diverse thema's. We kunnen stellen dat de respons altijd vrij goed zit. We wensen dan ook onze leden te bedanken voor de medewerking aan deze enquêtes! Ze zijn immers van cruciaal belang om te beschikken over een realistisch beeld en een handig hulpmiddel bij het uitstippelen van een strategie.

In 2010 werden volgende enquêtes uitgestuurd:

 Integratie in de dierlijke productie

- Gebruik van gemedicineerde voormengsels en productie van gemedicineerde voeders
- Geactualiseerde informatiefiche bij coccidiostatica monitoring
- Enquête met betrekking tot de grondstoffen verwerkt in rundveevoeders in het kader van Meritus

Enquête integratie in de dierlijke productie – Resultaten

Enkel de gegevens voor de varkenssector werden momenteel verwerkt. Aan de enquête namen 82 mengvoederfabrikanten deel, die 95% van het Belgisch tonnage varkensvoeder vertegenwoordigen. De conclusie luidt dat 15% van het totaal aantal mengvoederfabrikanten op varkensintegratie zit, waarvan de helft enkel op varkensintegratie en de helft een combinatie van varkens- en pluimvee-integratie. 15% van de vleesvarkenvoeders zijn integratievoeders, uitgedrukt t.o.v. het totaal tonnage vleesvarkenvoeder in België. Bij fabrikanten met vleesvarkenintegratie wordt 20% van de voeders bestempeld als integratievoeders.

2.7.2.8 Verklaringen

Met behulp van verklaringen deelt BEMEFA haar standpunt mee over diverse onderwerpen. Ondermeer stofexplosie, gevaarlijke preparaten en de dioxine contaminatie in Duitsland kwamen het voorbije jaar aan bod. Deze zijn terug te vinden op de [website](#).

2.7.2.9 Persberichten

In 2010 – begin 2011 werden volgende persberichten uitgegeven, allen consulteerbaar op onze site, rubriek [Persberichten/Media](#):

- 25/02/10 Minister-President en BEMEFA bundelen de krachten: maatschappelijk verantwoorde diervoederstromen op het menu
- 09/03/10 Samenwerking rond innovatie in de mengvoedersector: BEMEFA en GEFETEC zetten samen de schouders onder het IWT-project FEED
- 20/05/10 Agrofront, toeleveringssector, voedingsindustrie en distributie zetten samen de schouders onder goede handelspraktijken
- 11/06/10 Ex-BEMEFA voorzitter Patrick Vanden Avenne verkozen tot voorzitter Europese mengvoederfederatie FEFAC
- 07/10/10 Zure appels voor emmer okkernoten – Veevoedersector deelt bezorgdheid varkenshouders
- 25/11/10 De molenaar Award 2010 gaat verdiend naar Yvan Dejaegher

- 05/01/11 Dioxine in vetzuren in Duitsland – Belgische mengvoedersector screent sedert 2003
- 11/01/11 Persmededeling Ketenoverleg Agro-Voedingsketen
- 13/01/11 Crisis in de varkenssector – Ook onze zorg! – Veevoedersector betuigt haar steun tijdens Agriflanders
- 15/01/11 Persbericht vanuit de hele varkenskolom
- 18/01/11 Persmededeling Ketenoverleg Agro-Voedingsketen
- 25/01/11 Persmededeling Ketenoverleg Agro-Voedingsketen
- 26/01/11 Prijzen varkensvoeder en leghennenvoeders voorlopig bevroren – Mengvoederfederatie roept leden op: uitstel doorrekenen fel gestegen grondstofprijzen tot half februari

2.7.2.10 Wetgeving

BEMEFA brengt haar leden en enkele andere abonnees steeds zo snel mogelijk op de hoogte van wijzigingen van de diervoederwetgeving, zowel nationaal als Europees. Een overzicht van de vigerende wetgeving bevindt zich op de [site](#). De belangrijkste wijzigingen in 2010 worden [elders](#) in dit jaarverslag opgeijst.

2.7.2.11 Jaarboek van de Belgische mengvoederindustrie

In 2010 verscheen het Jaarboek van de Belgische mengvoederindustrie voor de laatste keer in de huidige boekvorm. Vanaf 2011 zullen het jaarverslag en statistisch jaarverslag uitsluitend in de milieuvriendelijke digitale versie verschijnen.

2.7.3 Vergaderingen

2.7.3.1 Algemene Vergadering

De Lakenhalle van Ieper vormde het toneel van de Algemene Vergadering 2010. De opkomst was zeer groot, met 235 aanwezigen. Na het statutaire gedeelte, met de lezing van het jaarverslag en financieel verslag en de goedkeuring van balans en begroting, volgde een uiteenzetting van Jeroen Douglas, voorzitter van RTRS ([Round Table on responsible Soy](#)), over de werking van deze ronde tafel voor verantwoorde soja. Na dit interessante exposé was het woord aan Marc Huon, voorzitter van BEMEFA, met een terugblik op het jaar 2009 en een voorstelling van de belangrijkste actiepunten voor 2010 en verder. Voor wie de sfeer (nog eens) wil opsnuiven, is er het fotooverslag beschikbaar op de site, [Over BEMEFA > Organisatiestructuur > Algemene Vergadering](#).

2.7.3.2 Ledenvergaderingen en Regionale Vergaderingen

BEMEFA brengt haar leden minstens 1 keer per jaar samen voor een informatievergadering, waarop ze haar activiteiten toelicht. Doel is van te komen tot een interactieve sessie, wat vooral in het Franstalige landsgedeelte op veel bijval kan rekenen. Er wordt ook altijd getracht een interessante gastspreker uit te nodigen. Begin 2011 werd door OVOCOM toelichting gegeven bij de nieuwe Europese bijlage betreffende toleranties op het etiket.

2.7.4 Opleidingen

2.7.4.1 Onze (steunende leden) in opleiding

Jaarlijks organiseert BEMEFA voor haar (steunende) leden een aantal opleidingen, in diverse domeinen gesitueerd. Een overzicht van 2010:

- Toelichting bij de toenmalige nieuwe verordening 767/2009 (21/01/10)
- Studiedag Carbon FootPrint (25/02/10)
- FEED seminarie 'Innovatief onderzoek in de mengvoedersector' (09/03/10)
- Opleiding bij het 'Handboek arbeidsveiligheid in de mengvoederindustrie' (22/09/10). In 2009 hadden reeds 2 van dergelijke opleidingen plaats gevonden.
- Opleiding 'Stofexplosie' (04/11/10), specifiek gericht naar de West-Vlaamse leden, gezien de nood bij hen het hoogst was. Half 2011 wordt de opleiding opengesteld voor alle leden.

2.7.4.2 Opleidingen voor derden

In 2010 vonden twee sessies plaats van de opleiding voor controleurs van de verschillende EU-landen, in het kader van autocontrole, HACCP, traceerbaarheid,... Deze vonden plaats bij de firma Dumoulin. Eind 2009 had reeds een eerste sessie plaats gevonden. Plaats van het gebeuren was toen de site van Voeders Huon nv te Landen. We wensen de medewerkers van beide bedrijven nogmaals te bedanken voor hun medewerking en wensen hen proficiat met de meer dan geslaagde afloop.

2.7.5 Ketenoverleg

De productie van voedsel gebeurt door de verschillende schakels van de agro-voedingsketen. Het Ketenoverleg brengt deze schakels op geregelde tijdstippen samen: Boerenbond, FWA, ABS, FOD Economie, BEMEFA, Fevia, Unizo en Comeos.

Vier werkgroepen kunnen worden onderscheiden:

1. Gedragscode voor goede handelspraktijken

Het doel van deze werkgroep is de samenwerking in de hele keten te verbeteren en goede partnerschapsrelaties te stimuleren. Dit overleg heeft ondermeer geleid tot 'de gedragscode voor faire relaties tussen aanbieders en kopers in de agro-voedingsketen'. Op 20 mei 2010 werd deze gedragscode, die betrekking heeft op informatie-uitwisseling op vlak van algemene marktinformatie en consumptietrends, door vertegenwoordigers van de belangrijkste operatoren ondertekend, inclusief BEMEFA. Individuele fabrikanten worden nog steeds opgeroepen om de gedragscode eveneens te ondertekenen. Meer info op onze site, rubriek [Markt/Prijzen](#).

2. Meerprijs voor bovenwettelijke kwaliteit - rundvlees

In deze werkgroep wordt getracht alle bestaande lastenboeken met betrekking tot rundvlees te harmoniseren. Alle bestaande kwaliteitssystemen worden gebundeld en er wordt getracht 1 gemeenschappelijke standaard te ontwikkelen, waar 95% van de eisen van de verschillende lastenboeken in vervat zit. Op die manier blijft de mogelijkheid bestaan om zich commercieel te differentiëren. Dit onderdeel wordt dan beschouwd als bovenwettelijke kwaliteit en zal een meerprijs inhouden. De oefening met betrekking tot de eisen van de primaire productie werd gemaakt. De lastenboeken omvatten echter ook eisen naar het voeder toe: al deze eisen zullen ook gebundeld worden.

3. Algemeen wettelijk kader voor Inter Professionele Akkoorden (IPA's)

Hier wordt allereerst getracht een analyse te maken van de verschillende bestaande types van contracten. Doel is een inventaris samen te stellen van potentiële punten die in een IPA thuishoren: receptievoorwaarden, kwaliteit, productievoorwaarden, betalingstermijn, leveringsvoorwaarden, afspraken in geval van overschot productie en beroepsmogelijkheden.

4. Duurzaamheid

Om te vermijden dat iedere schakel zijn eigen eisen stelt met betrekking tot duurzaamheid is ook hier een ketenbenadering aan te raden. Deze werkgroep staat nog in de kinderschoenen. Doel is van met alle schakels samen gemeenschappelijke 'duurzaamheidindicatoren' vast te leggen.

2.7.6 De varkenshouderij: ook onze zorg!

2.7.6.1 Veevoedersector betuigt haar steun tijdens Agriflanders

Om haar klanten/varkenshouders een hart onder de riem te steken, coördineerde BEMEFA een gemeenschappelijke actie tijdens Agriflanders, begin 2011. De moeilijke situatie van de varkenshouders werd door de verschillende standhouders diervoederfabrikanten duidelijk onder de aandacht gebracht. Daartoe werd een affiche ontwikkeld en verdeeld. BEMEFA deelt immers de bezorgdheid van de varkenshouders en is van mening dat het hoog tijd is om de varkenshouder een eerlijke prijs te geven voor zijn kwaliteitsvol product. De mengvoedersector kaartte een aantal specifieke “pijnpunten” aan: de GGO-problematiek, het verbod op gebruik van diermeel, speculatie op de grondstofmarkten, beperkingen opgelegd op het vlak van milieu en geurhinder,....

2.7.6.2 Ketenoverleg varkenshouderij

Tijdens het eerste kwartaal van 2011 kwam het ketenoverleg meermaals in spoed samen om de precaire situatie van de varkenshouderij te bespreken. Verschillende engagements werden aangegaan. Zo engageerden alle partners zich er toe om transparantie te creëren in de vraag en het aanbod, zowel in het binnenland als in het buitenland. De ganse keten engageerde zich eveneens om zeer respectvol om te gaan met het product varkensvlees, zowel wat de prijs als de herkomst betreft. Voor meer informatie verwijzen we graag door naar de persberichten die op onze [site](#) werden gebundeld.

2.7.6.3 WG Prijsvorming Kabinetten Peeters en Laruelle

Ook op regionaal en federaal niveau werd naarstig gewerkt om oplossingen te zoeken. Een voorstel van ‘klikmechanisme’ werd ontwikkeld (voederkost t.o.v. brutomarge). De landbouworganisaties wensten een objectief systeem dat alarmeert in geval van extreme situaties (bijvoorbeeld een situatie zoals die zich begin 2011 in de varkenshouderij voordeed). Wanneer het knipperlicht aanschiet, zou dan het ketenoverleg worden samen geroepen, om te bekijken of een interventie noodzakelijk is. En zo ja, op welke manier.

2.7.6.4 Dialoogdagen varkenshouderij

Vlaams minister-president Kris Peeters heeft een reeks van dialoogdagen voor de Vlaamse varkenssector in het leven geroepen begin 2011. Met deze dialoogdagen wil hij een debat openen over de toekomst op lange termijn van de varkenshouderij in Vlaanderen. Dit debat moet de

sectorspelers aanzetten om na te denken over een lange termijnstrategie om deze belangrijke sector binnen de land- en tuinbouw in de toekomst rendabeler, meer competitief en minder kwetsbaar te maken, aldus de minister. Tijdens de eerste twee dialoogdagen werd de veevoedersector nauwer onder de loep genomen. BEMEFA verleende ruime medewerking. Ook de andere schakels van de agro-voedingsketen kwamen/komen aan bod.

2.7.6.5 Bilateraal overleg met financiële instellingen

BEMEFA pleegde bilateraal overleg met de belangrijkste financiële instellingen (ING, BNP Paribas Fortis, KBC en Landbouwkrediet). Beide sectoren onderschrijven hun vast geloof in de toekomst van de varkenshouderij. Een aantal mogelijke gemeenschappelijke acties werd bekeken: ontwikkeling van indicatoren voor een 'gezond bedrijf'; uitbouw en organisatie van een opleidingspakket 'financieel beheer'; tot stand brengen van een grotere transparantie. BEMEFA bezint momenteel over een actieplan in het kader van de leverancierskredieten. Het bilateraal overleg tussen BEMEFA en de financiële instellingen zal jaarlijks herhaald worden.

2.7.6.6 "Prijzen varkensvoerders en leghennenvoeders voorlopig bevroren"

In haar zitting van 26 januari 2011 besliste de Raad van Bestuur van BEMEFA om haar leden, ten uitzonderlijken titel, op te roepen het doorrekenen van de grondstoffenprijzen in leghennenvoeders en varkensvoerders uit te stellen tot half februari. Dit om deze zeer moeilijke periode voor haar klanten/veehouders mee te helpen overbruggen. De sterk gestegen grondstoffenprijzen op dat moment zouden directe en drastische prijsverhogingen van alle mengvoerders tot gevolg gehad hebben. Meer dan 60 % van de productiekost van leghennenhouders en varkenshouders wordt bepaald door de mengvoederprijs.

BEMEFA benadrukte wel dat de veevoedersector daarvoor al tal van inspanningen had geleverd, ondermeer door de in het verleden fors toegenomen grondstoffenprijzen te bufferen. De mengvoedersector betoont een grote flexibiliteit, waar nodig en gevraagd, in de toepassing van de betalingstermijnen. Maar gezien de zeer uitzonderlijke situatie, mede door de dioxineverontreiniging in Duitsland, had de Raad van Bestuur beslist haar leden op te roepen nog een extra inspanning te leveren.

2.7.7 Persontmoetingen

Naar goede gewoonte wordt ieder jaar ter gelegenheid van de Algemene Vergadering een persbabbel georganiseerd voor de vakpers. Op 25 februari 2010 werd ter gelegenheid van de ondertekening van de engagementverklaring tussen de Vlaamse Overheid en BEMEFA een persconferentie gehouden. Dit engagement betreft de Maatschappelijk Verantwoorde

DiervoederStromen, waarover [hoger](#) in dit jaarverslag meer toelichting terug te vinden is. De ondertekening van de gedragscode voor goede handelspraktijken (zie [Ketenoverleg](#)) op 20 mei 2010 bracht eveneens de pers bij elkaar.

2.7.8 Evenementen / Bezoeken

BEMEFA houdt eraan om ieder jaar een aantal (bedrijfs)bezoeken en/of evenementen te organiseren. Een overzicht van het voorbije jaar:

- De opleidingen voor controleurs van de verschillende EU-landen, in het kader van autocontrole, HACCP, traceerbaarheid,... vonden in 2010 plaats bij de firma Dumoulin.
- Het FEED seminarie 'Innovatief onderzoek in de mengvoedersector' op 09/03/10 bracht geïnteresseerden samen, en leidde tot enkele werkgroepen.
- Op zondagochtend 23/01/11 werd een reportage uitgezonden op 'La Première', *La semaine de l'Europe*, omtrent de dioxinecrisis in Duitsland en hun aanpak daar. Ter vergelijking mocht BEMEFA het autocontrolesysteem in België uit de doeken doen. We werden uitstekend ontvangen bij Vanden Avenne Ooigem.

Nogmaals dank aan de betrokkenen voor de medewerking!

2.7.9 Presentaties

Op allerhande fora presenteren de verschillende technische medewerkers van BEMEFA de activiteiten van de federatie. Het is immers belangrijk dat we uitdragen waar de sector voor staat. Verschillende thema's kwamen in 2010 aan bod: stofexplosie, arbeidsveiligheid, duurzaamheid, voedselveiligheid, milieu, GGO's...

2.7.10 Mengvoedersector in het nieuws

Jaarlijks verschijnen talrijke artikels in kranten en tijdschriften over BEMEFA en de mengvoedersector. Via een wekelijkse rubriek in de Beme.Flash worden de leden hier telkens van op de hoogte gebracht.

2.7.11 Vegaplan en Codiplan

Aan de basis van de ontwikkeling van de IKKB Standaard voor de Plantaardige Productie liggen het OVPG (Overlegplatform voor de Verwerking van en handel in Plantaardige Grondstoffen en producten) en het Agrofront (ABS, Boerenbond en FWA). OVPG en Agrofront streven naar de opmaak en integratie van één IKKB Systeem. IKKB staat voor Integraal Keten Kwaliteit Beheersysteem: één uniek systeem van voedselveiligheid, kwaliteitscontrole en traceerbaarheid doorheen de ganse plantaardige keten (van "riek tot vork"). De IKKB Standaard voor de Plantaardige Productie geeft invulling van deze ketenbenadering voor de schakel "landbouw" en de IKKB Standaard voor de Aannemers van Land- en Tuinbouwwerken voor de Primaire Plantaardige Productie voor de schakel "loonwerk". Eind 2010 waren 15 000 boeren gecertificeerd voor de eerste standaard en een 700tal loonwerkers voor de tweede. De uitwisselbaarheidsgesprekken met QS verlopen moeizaam.

BEMEFA maakt deel uit van de Raad van Bestuur van OVPG en zetelt in de communicatiewerkgroep van Vegaplan.

De Sectors Dierlijke Productie wordt beheerd door Codiplan, in 2006 opgericht door de 3 landbouworganisaties ABS, Boerenbond en FWA. CodiplanPLUS kadert in de overeenkomst tot uitwisselbaarheid met de Duitse Standaard QS, waarin dieren onder beide kwaliteitsstandaarden geleverd kunnen worden zonder bijkomende controle.

Volgende websites geven tekst en uitleg: www.vegaplan.be en www.codiplan.be.

2.8 Overkoepelend

2.8.1 Wetgeving

Hoger in dit jaarverslag werd al aangehaald dat BEMEFA haar leden en andere abonnees steeds zo snel mogelijk op de hoogte brengt van wijzigingen van de diervoederwetgeving, zowel nationaal als Europees. Een overzicht van de vigerende wetgeving kan op onze [site](#) door leden en abonnees worden geconsulteerd. Enkele van de belangrijkste wijzigingen in 2010 worden hieronder voor u opgesomd.

Verordening (EG) 767/2009 van 13 juli 2009 betreffende de handel en het gebruik van diervoeders is sinds 01/09/10 van toepassing.

Deze verordening vervangt een aantal Europese richtlijnen en zorgt er mede voor dat de wetgeving inzake diervoeding nu volledig geharmoniseerd is op Europees niveau door middel van 5 basisverordeningen:

- ✿ Verordening 178/2002 legt de algemene principes (veiligheid, verantwoordelijkheid, traceerbaarheid, meldingsplicht,...) van de levensmiddelen- en diervoederwetgeving vast;
- ✿ Verordening 1831/2003 legt specifieke regels vast voor de handel en het gebruik van toevoegingsmiddelen in diervoeding;
- ✿ Verordening 882/2004 omschrijft de taken en de verantwoordelijkheden van de lidstaten inzake de officiële controle op levensmiddelen en diervoeders;
- ✿ Verordening 1831/2003 bepaalt de voorschriften inzake hygiëne tijdens de productie, de handel en het gebruik van diervoeders en regels de erkenning en registratie van operatoren;
- ✿ Verordening 767/2009 regelt de voorwaarden inzake de handel en het gebruik van voedermiddelen en mengvoeders.

Het definitief ontwerp van de Catalogus van voedermiddelen werd goedgekeurd tijdens het Permanent Comité van 19/11/10. Na publicatie, welke verwacht wordt tegen mei/juni 2011, wordt dit pas van toepassing. De catalogus is inmiddels beschikbaar in het Engels, Frans en Nederlands. Verordening 454/2010 van 26/05/10 stelde overgangsmaatregelen vast: diervoeders mochten reeds geëtiketteerd worden volgens de 'nieuwe' voorschriften in Verordening 767/2009 en dit vanaf 16/06/10. Vanaf 01/09/10 moesten de 'nieuwe' etiketteringsregels worden toegepast voor alle voeders die vanaf die dag in de handel gebracht werden, met uitzondering van voeders voor gezelschapsdieren: deze voeders mogen nog tot en met 31/08/11 in de handel gebracht worden geëtiketteerd volgens de huidige regels (KB 08/02/99 en MB 12/02/99).

De FEFAC/COPA-COGECA "Gedragscodes voor goede etiketteringspraktijken voor mengvoeder voor voedselproducerende dieren" werd vertaald van het Engels naar het Nederlands, met uitzondering van de bijlage 1. Dit is de Code bedoeld in artikel 25 & 26 van Verordening 767/2009. De Engelstalige versie van deze Code werd door FEFAC & COPA-COGECA officieel ingediend bij de Europese Commissie en werd op het Permanent Comité van 19 en 20 juli 2010 voor een eerste maal besproken. Ondertussen werden een aantal aanpassingen doorgevoerd, wat geleid heeft tot een tweede versie. Het gaat hier dus nog steeds om een ontwerp dat op Europees niveau – na eventuele amendementen – nog dient goedgekeurd te worden door de Europese Commissie. Tot die goedkeuring door de Europese Commissie blijft dit een niet-bindend document. Hoewel deze versie van de Code nog niet definitief is, heeft BEMEFA er toch al voor gekozen om deze voor de leden te vertalen.

Tijdens de ledenvergaderingen begin 2010 en 2011 werden meerdere presentaties gegeven met verduidelijkingen omtrent deze wetgeving. Deze zijn op onze site terug te vinden. BEMEFA schreef hieromtrent ook een artikel in [l'Essentiel du Porc](#).

Het Register van in België toegelaten additieven (Verordening 1831/2003) werd in november 2010 opgesplitst in 2 delen: 3a en 3b. Een overzicht van wijzigingen van edities 1 tot en met 50 is vervat in deel 3a. Het deel 3b omvat het Register zelf, voorafgegaan door een opsomming van de wijzigingen van editie 50 tot op heden.

Officiële controles op de naleving van de wetgeving inzake diervoeders en levensmiddelen en de voorschriften inzake diergezondheid en dierenwelzijn: Verordening 669/2009 ter uitvoering van Verordening 882/2004 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft meer uitgebreide officiële controles op de invoer van bepaalde diervoeders en levensmiddelen van niet-dierlijke oorsprong kende in 2010 tal van wijzigingen. Het FAVV bracht in dit kader 2 omzendbrieven uit: één met betrekking tot salmonellabestrijding bij braadkippen en vleeskalkoenen en één met betrekking tot pentachloorfenol in guarpitmeel afkomstig uit India.

De implementatieverordening 142/2011 van de Commissie van 25 februari 2011 tot uitvoering van Verordening 1069/2009 van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften inzake **niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten en afgeleide producten** en tot uitvoering van Richtlijn 97/78/EG van de Raad wat betreft bepaalde monsters en producten die vrijgesteld zijn van veterinaire controles aan de grens krachtens die richtlijn werd gepubliceerd. De twee bovenstaande verordeningen (1069/2009 en 142/2011) hebben de Verordening 1774/2002 vervangen op 4 maart 2011.

Volgende punten werden gewijzigd met betrekking tot de **Belgische wetgeving**:

- KB van 15 januari 2010 betreffende meer uitgebreide officiële controles op de invoer van bepaalde levensmiddelen en tot wijziging van het KB van 1 maart 2009 betreffende de officiële controle van diervoeders
- MB van 20 september 2010 tot wijziging van het MB van 12 februari 1999 betreffende de handel en het gebruik van producten die bestemd zijn voor het voederen van dieren

2.8.2 Juridische dossiers

2.8.2.1 Dioxinefonds

Dit dossier kan nog steeds niet worden afgesloten vermits de federale overheid nog steeds intresten verschuldigd is. Voor de individuele fabrikanten daarentegen is dit dossier wel afgesloten met een gunstig gevolg.

2.8.2.2 Subrogatie in de braadkippensector

Dit dossier belangt de braadkippenvoederfabrikanten aan. Zowel de federale overheid, als het FAVV als de Vlaamse overheid claimen rechtsplegingsvergoedingen voor het feit dat een aantal individuele fabrikanten de overheid aansprakelijk hadden gesteld voor de gevolgen van de dioxinecrisis. Deze zaken moeten nog gepleit worden. Een minnelijke schikking zat er tot op heden niet in.

2.8.2.3 Analyses op vetten (KB 21/02/2006)

Ook op dit front geen goed nieuws. Het verslag van de auditeur was vrij negatief en volgde bijna woordelijk de argumentatie van het FAVV. Toch wel bijzonder eigenaardig: dierlijk vet dat naar de menselijke voeding gaat moet geen verplichte dioxine-analyse ondergaan terwijl datzelfde vet dat naar de dierlijke voeding gaat wel een dioxine-analyse moet ondergaan! België voert hier een eenzame kruistocht. Laat ons hopen dat Europa de violen kan stemmen maar onze hoop is broos

2.8.3 Export

BEMEFA verleent haar leden bijstand in geval van problemen bij export. Sinds eind 2004 dienen alle exportcertificaten centraal aangevraagd te worden in Brussel. BEMEFA en haar werkgroep Export bundelen steeds problemen die in dit kader worden ondervonden en stappen daarmee naar het FAVV. Via constructief overleg wordt in de meeste gevallen een oplossing gevonden. Meer info op onze site, rubriek Export ([Procedures](#) en [Certificaten](#)).

BEMEFA werkte een bemonsteringsplan Export uit, specifiek op maat van de exporteurs. We verwijzen u naar het betrokken item, [hoger](#) in dit jaarverslag.

BEMEFA pleegde intensief overleg met het FAVV aangaande de Douane Unie Rusland / Wit-Rusland / Kazachstan. Wit-Rusland en Kazachstan startten op 1/04/11 gebruik te maken van de bilaterale certificaten EU-Rusland (diervoeders bevattend producten van dierlijke oorsprong). Met andere woorden analyses per lot op salmonella, clostridium en totaal kiemgetal, tenzij deelname aan het BEMEFA sectoraal bemonsteringsplan export (dan kan er beroep worden gedaan op die monitoring en is "enkel" totaal kiemgetal per lot nog vereist). Tevens werd overlegd omtrent de kwestie van de lijsten: Wit-Rusland / Kazachstan maken gebruik van de Russische lijsten!!! Het FAVV gaat ervan uit dat traders hier niet moeten opstaan, wel de producenten van de desbetreffende diervoeders.

2.8.4 Verzekeringen

BEMEFA heeft voor haar leden een nieuwe verzekeringspolis contaminatie & recall onderhandeld met Chartis & Vanbreda Risk & Benefits. Ethias (de vorige verzekeringsmaatschappij) moest van de Europese Commissie deze polis afstoten. Er zijn een aantal wijzigingen ten opzichte van de vorige polis. Deze nieuwe polis is een federatiepolis (dus enkel leden van BEMEFA kunnen de polis afsluiten). De vrijstellingen en de gewaarborgde kapitalen werden aangepast (helaas in het nadeel van de mengvoederfabrikanten). De opzeggingstermijn blijft 3 jaar (met 1 proefjaar). Een aantal landen is uitgesloten: VS en/of Canada, Noord-Korea, Cuba, Myanmar (het vroegere Birma), Syrië, Iran en Soedan.